GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 3 WRZEŚNIA 1998 ROKU TEL./FAKS (069) 66 07 252 NR 105 ◆ CENA 3,- Kč

■ Z KRAJU ■ ZE ŚWIATA

■ Odpowiadający za sprawy gospodarcze członkowie socjaldemokratycznego rządu RC chcą, aby budżet na rok przyszły zakładał niewielki deficyt - 0,8 proc. produktu krajowego brutto.

■ Prezydenci Rosji i USA, B. Jelcyn i B. Clinton, podpisali na Kremlu porozumienia, które pomogą zapobiegać niebezpiecznym incydentom z bronią jądrową.

■ Irak grozi podjęciem zdecydowanych działań przeciwko ONZ, jeśli Narody Zjednoczone nie zniosą sankcji gospodarczych.

■ Jugosławia zaproponowała tymczasowe rozwiązanie kwestii Kosowa. Na 3-5 lat serbski okręg miałby otrzymać „pewien stopień samorządności".

MOST WOLNOŚCI:

Tylko dla pieszych

CZ. CIESZYN - W ub. wtorek zostało na miesiąc zamknięte dla samochodów osobowych przejście graniczne łączące Czeski Cieszyn z Cieszynem.

Jak już informowaliśmy, powodem zamknięcia dla ruchu samochodowego Mostu Wolności jest przebudowa po czeskiej stronie sieci kanalizacyjnej i wodociągowej przy ulicach dojazdowych do granicy. Samochody osobowe jadące z RC do Polski mogą - jak dotąd - wykorzystywać przejście graniczne Cieszyn-Kocobędz.

Bez przeszkód funkcjonuje również przejście graniczne z Polski do RC przez Most Przyjaźni. Rzecznik prasowy Dyrekcji Okręgowej Ceł w Ostrawie Karel Moskoł zaapelował do kierowców, aby - w celu uniknięcia możliwych kolejek - wykorzystywali przejścia mniejsze: w Lesznej Górnej, Marklowicach Dolnych i w Boguminie.

▲ *Pierwszoklasistów - uczniów gnojnickiej podstawówki - przywitano 1 września kwiatami.*
Fot. FRANCISZEK BAŁON

Z UDZIAŁEM ZACNYCH GOŚCI Z PRAGI I WARSZAWY

Radosna inauguracja roku szkolnego

GNOJNIK (mro) - „Choć mamy chłodny poranek, nasze serca są gorące" - mówił prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" prof. Andrzej Stelmachowski podczas inauguracji nowego roku szkolnego w Polskiej Szkole Podstawowej w Gnojniku.

Przybyłych gości, a wśród nich ministra bez teki odpowiedzialnego za sprawy mniejszości narodowych w rządzie Miloša Zemana Jaroslava Baštę i ambasadora RP w Pradze Marka Pernala dyrektor szkoły Małgorzata Rakowska przywitała staropolskim obyczajem chlebem i solą. Centralna część uroczystości przebiegła na boisku szkolnym.

W jej trakcie przywitano dziewięciu uczniów pierwszej klasy. Był polsko-czeski program artystyczny w wykonaniu uczniów szkoły.

I radosna wiadomość ogłoszona przez dyrektor - wydano zezwolenie na rozpoczęcie budowy polskiej szkoły oraz zezwolono na instalację oczyszczalni ścieków dla tego obiektu.

„Bez względu na to, że swoje stanowiska objęliśmy tak niedawno" - powiedział minister Bašta - „możemy, póki co, okazać wam jedno - dobrą wolę rozwiązywania problemów. Ten kierunek miałby być kontynuowany przez mojego kolegę Eduarda Zemana, który w Gnojniku będzie otwierać nową szkołę".

Do zebranych przemówił także prof. Stelmachowski. „Cieszę się ogromnie, że mogę uczestniczyć w uroczystości, która z jednej strony jest manifestacją przyjaznych stosunków polsko-czeskich, ale przede wszystkim, że widzę tu grono dzieci, rodziców i nauczycieli, którzy z ogromną energią w tych bardzo trudnych warunkach potrafili stworzyć bardzo dobrą atmosferę. A z tego, co słyszałem, to właśnie takie serdeczne stosunki między nauczycielami, dziećmi i rodzicami tutaj panują. Życzę wam bardzo, żeby w przyszłości ta atmosfera była zawsze udziałem młodego pokolenia".

Delegacja Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" ofiarowała szkole bogatą w fotografie wystawę pn. „Inspiracje mickiewiczowskie" autorstwa Ewy Cywińskiej oraz gry edukacyjne i pomoce szkolne.

Ciąg dalszy na str. 2

▲ *Prezes Rady Polaków Wawrzyniec Fójcik wita na spotkaniu z Zaolziakami Jacka Junoszę Kisielewskiego (z lewej strony) i konsula Wacława Leśniewskiego.*
Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

SZKOŁY OŻYŁY DZIECIĘCYM GWAREM

Po pierwszym dzwonku

Wakacje dobiegły końca, szkoły ponownie ożyły dziecięcym gwarem. Chociaż nigdzie nie było 1 września tylu zacnych gości, jak w Polskiej Szkole Podstawowej w Gnojniku (patrz artykuł wyżej), to jednak we wszystkich szkołach początek roku przebiegał uroczyście, w atmosferze optymizmu i wzajemnej życzliwości. Wszędzie serdecznie witano pierwszaków, wszędzie też wyrażano nadzieję, że nowy rok szkolny na pewno będzie rokiem dobrym pod każdym względem.

LUTYNIA DOLNA (h) - „Jaki był w naszej szkole początek roku? Powiedziałabym, że pod każdym względem optymistyczny" - stwierdziła wczoraj dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej w Lutyni Dolnej, Alicja Berki. „Na zagajenie roku przyszli rodzice, przyjaciele szkoły, było pasowanie na pierwszoklasistów, był piękny program artystyczny. Wszyscy rozchodzili się do domów - takie przynajmniej można było odnieść wrażenie - pełni dobrych myśli i zapału". Dolnolutyńska podstawówka jest do nowego roku szkolnego doskonale przygotowana. Nowością jest... siłownia, która mieści się w budynku szkolnym i która - zdaniem dyrektor Berki - na pewno zainteresuje nie tylko uczniów, ale także dorosłych, w tym pracowników szkoły. Tym bardziej, że jest szkoła w pewnym sensie ewenementem na mapie tego rodzaju zakładów - w skład 9-osobowego grona nauczycielskiego wchodzi tu bowiem aż 4 panów! „Bardzo jestem z tego faktu zadowolona, bo uczniom przecież bardzo potrzebne są różnorodne wzorce zachowań i autorytety - całkowicie sfeminizowane grona pedagogiczne na pewno nie są w stanie temu zadaniu podołać. U nas panowie uczą informatyki, wychowania fizycznego, matematyki, a od nowego roku szkolnego zasilił nasze szeregi biolog, Jerzy Czernek".

Warto dodać, że uczniowie dolnolutyńskiej szkoły mogą uczyć się aż trzech języków obcych. Dotąd były to angielski i niemiecki; obecnie rusza kółko języka włoskiego, które poprowadzi nowa nauczycielka Daria Woźnica.

BOGUMIN (h) - Polska małoklasówka pracuje tu w kameralnych, iście rodzinnych warunkach. W ubiegłym roku szkolnym przeniosła się z budynku szkoły do lokali, w którym przez wiele lat mieściło się polskie przedszkole. Szkołę - dawny majątek Macierzy Szkolnej - zajęła czeska podstawówka.

„Cóż, dzieci mamy już niewiele" - mówi dyrektorka szkoły, Maria Sładeczek. „Tu, w lokalach przedszkola, czujemy się dobrze. Mamy wszystkie potrzebne podręczniki i pomoce szkolne, zaplecze sanitarne, szatnię. Nadal możemy korzystać z sali gimnastycznej, która mieści się w dużym budynku. Po lekcjach dzieci bawią się w świetlicy".

Szkoła otrzymała tzw. wyjątek na pięć lat. Wszystko więc byłoby pięknie, gdyby podniosła się liczba uczniów. Niestety, jest to raczej nieprawdopodobne, tym bardziej, że w Boguminie nie ma już polskiego przedszkola.

Ciąg dalszy na str. 2

Z PRZEDSTAWICIELAMI POLSKIEJ DYPLOMACJI

O tym, co nas boli

CZESKI CIESZYN (mro) - Serdeczną i rzeczową atmosferą cechowało się wtorkowe spotkanie przedstawicieli Rady Polaków i organizacji polskich działających na Zaolziu z wicedyrektorem Departamentu Konsularnego i Wychodźstwa MSZ Jackiem Junoszą Kisielewskim. W rozmowach uczestniczył także Wacław Leśniewski, konsul RP w Ostrawie.

Po obszernym wstępie, w trakcie którego przybyły z Warszawy gość zapoznał zebranych z zaolziańską tematyką ostatnich rozmów ministrów spraw zagranicznych Jana Kavana i Bronisława Geremka, głos zabrali Zaolziacy. Mówili o sprawach związanych ze zwrotem majątków, o braku woli politycznej i wykorzystywaniu na niekorzyść mniejszości najdrobniejszych uchybień formalnych (jak w przypadku nie przyznania Macierzy Szkolnej statusu organizacji kontynuującej prace jej imienniczki sprzed wojny), ale i o przypadkach skutecznego dochodzenia swoich praw.

Podkreślano skomplikowaną sytuację prawną osób poszkodowanych podczas II wojny światowej i trudności uzyskania jakiegokolwiek odszkodowania bądź gratyfikacji od polskich czy czeskich organizacji zajmujących się tą sprawą. Wskazywano na pominięcie polskiej mniejszości przy zestawianiu Czesko-Niemieckiego Forum Dyskusyjnego.

Mówiono też o możliwości uzyskania podwójnego obywatelstwa, o ubezpieczeniu zdrowotnym emerytów pobierających emerytury z Polski i o czasie ich przekazywania. Nie zapomniano także o kulturze, wytykając niedoskonałości systemu grantowego prowadzącego do zniszczenia instytucjonalizacji życia kulturalnego. Wskazywano na problemy osób uczących się i pracujących za granicą.

Jacek Junosza Kisielewski gorąco prosił, by za pośrednictwem kancelarii Rady Polaków kierować do niego wszelkie sygnały o charakterze spektakularnym (np. o tym, iż „Beskidowi Śląskiemu" nie zostało zwróconych jeszcze 16 ha lasów pozostających nadal własnością państwa). Danuta Branna przekazała gościowi Rady Polaków materiał dotyczący aktualnych problemów Polaków w RC.

Jacek Junosza Kisielewski już 14 września, czyli po reorganizacji warszawskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, stanie na czele Departamentu Polonii.

„SKOTNICZKA" I „SKOTNICA" NIE PRÓŻNUJĄ

Z folklorem na Węgry

ORŁOWA-LUTYNIA (h) - Zespoły folklorystyczne „Skotniczka" i „Skotnica" działające przy Miejscowym Kole PZKO w Orłowej-Lutyni a skupiające dzieci i młodzież w wieku od lat kilku do kilkunastu, wyjeżdżają dziś z koncertami na Węgry.

Jak poinformował „GL" członek kierownictwa zespołu, szef kapeli Józef Lugsch, „Skotniczkę" i „Skotnicę" zaprosił na Węgry tamtejszy zespół „Döbörgö" z miasta Ecsed. Orłowiacy występować będą na imprezach odbywających się w ramach Dni Miasta Ecsed. Przedstawią kilka obrazków ludowych ze śpiewami i tańcami reprezentującymi głównie folklor „dolański", ale - jak powiedział J. Lugsch - w programie znajduje się również czeska polka, a nawet piosenka śpiewana po węgiersku przez dwie solistki zespołu, Alicję Herman i Helenę Lugsch.

31-osobowej grupie dzieci i młodzieży towarzyszyć będzie w podróży na Węgry kadra dorosłych opiekunów na czele z kierowniczką zespołów, Odonią Charvát, a także członkowie kapeli ludowej.

Dodajmy, że „Skotniczka" i „Skotnica" mają na swoim koncie wiele udanych koncertów w kraju i w Polsce - w czasie wakacji np. zespoły koncertowały w Wiśle i na dożynkach w Gutach. Koszta związane z węgierskim tournée pomogły zespołom pokryć Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" i Urząd Miejski w Orłowej.

KONIEC MISJI DYPLOMATYCZNEJ JOSEFA BYRTUSA W KATOWICACH

Euroregion jest wspólnym dachem

Po czterech latach swojej misji dyplomatycznej opuszcza 31 sierpnia br. Konsulat Generalny RC w Katowicach pełniący funkcję konsula generalnego Josef Byrtus. Nasza redakcja zapytała go, jak z punktu widzenia metropolii Górnego Śląska ocenia współpracę na pograniczu polsko-czeskim.

„To, że od tysiąca lat mieszkamy obok siebie, nie znaczy, że mieszkamy razem. Nastał czas, by w ramach struktur europejskich prezentować się jako jedność. Granica już nam tak nie przeszkadza. Z okazji rocznicy zakończenia I wojny światowej, powstania niepodległej Polski i Czechosłowacji, granica - ta cieniutka linia na mapie - właściwie straci na znaczeniu. Zamiast niej będzie szeroki pas współpracy regionalnej. Powstaje właśnie ostatni z euroregionów - Silesia Superior, do którego dążyły z czeskiej strony Opawa i Krnow, a z polskiej Racibórz i Głubczyce. To wspaniała okazja do zrobienia remanentu - wspólnej narady przedstawicieli wszystkich euroregionów polsko-czeskich i nadania im nowej jakości.

„Bratnia" granica pomiędzy socjalistyczną Czechosłowacją i ludową Polską zawsze była z drutu kolczastego. Braterstwo polegało na współpracy sekretariatów partyjnych, na spotkaniach, które z góry były ustalone i na przydzielanych bez względu na potrzeby regionu partnerach.

Teraz partnera zyskuje się „oddolnie". Kto go jeszcze nie ma - widocznie jeszcze mu nie jest potrzebny.

Wynikiem tego trendu są podpisane umowy o współpracy czeskich i polskich miast i gmin.

Ciąg dalszy na str. 3

■ POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie duże przechodzące do umiarkowanego, miejscami opady deszczu. Temperatura w dzień od 22 do 25 st., nocą od 12 do 8 st. C.

PIĄTEK - Zachmurzenie duże. Temperatura w dzień od 19 do 23 st., nocą od 15 do 11 st. C.

▲ *Gospodarze dożynek Helena i Jan Kowalczykowie przyjmują bochen chleba z tegorocznych zbiorów. ◆ Ostatnia w Oldrzychowicach para koni, której właścicielem jest Józef Koterla, sprawiła wiele frajdy najmłodszym uczestnikom imprezy. ◆ Czyż może być coś smaczniejszego od dożynkowych kołaczy?* *Zdjęcia JANUSZ CIESIELSKI*

ŚWIĘTO PLONÓW POD JAWOROWYM

Sobota na ludowo

W sobotę, 29 sierpnia, mimo straszącego deszczem nieba obejście Domu PZKO w Oldrzychowicach zapełniło się gośćmi „Dożynek nad Tyrką". Krótko po godzinie piętnastej oldrzychowicki zespół kierowany smyczkami braci Gryczów rozpoczął obrządek dożynkowy. Z rąk młodych oldrzychowiczan tradycyjny bochen chleba przyjęli państwo Helena i Jan Kowalczykowie, gospodarze tegorocznego święta.

Sympatyczny program, pyszna kuchnia i radosny nastrój uczestników sprawiły, że sobotnie popołudnie w Oldrzychowicach było jednym z najmilszych akcentów końca tegorocznych wakacji. (J. C.)

Po pierwszym dzwonku

Dokończenie ze str. 1

Przypomnijmy, że w roku ubiegłym miejscowa polska szkoła świętowała uroczyście jubileusz 90-lecia...

TRZYNIEC I (wak) - Z wielką pompą zagajono rok szkolny w PSP w Trzyńcu I. Serdecznie przywitano zwłaszcza pierwszoklasistów, którym starsze koleżanki i koledzy wręczyli kwiaty i słodycze. Był również program kulturalny w wykonaniu dziatwy szkolnej. Podziwiali go nie tylko rodzice i nauczyciele, ale również Irena Kufa, dyrektor czeskocieszyńskiego Polskiego Centrum Pedagogicznego.

„Witaliśmy w tym roku także trzech nowych uczniów, którzy przyszli do nas z innych szkół" - powiedział dyrektor Tadeusz Szkucik.

Grono pedagogiczne PSP przy ul. Dworcowej liczy 16 nauczycieli oraz 2 wychowawczynie. W dwunastu klasach kształci się 209 dziewcząt i chłopców, w tym 33 dziewiątoklasistów oraz siedmiu pierwszoklasistów.

„Z powodu małej liczby dzieci musieliśmy połączyć klasy 1-4. Mamy jednak nadzieję, że za dwa lata będzie lepiej. Z Trzyńca-Podlesia powinno przyjść do naszej szkoły więcej dzieci" - powiedział T. Szkucik. „Nie było też w bieżącym roku problemów z podręcznikami, wszystkie otrzymaliśmy na czas. Już w pierwszym dniu roku szkolnego książki i pomoce szkolne były w komplecie".

KARWINA-FRYSZTAT (wak) - Wierszami i piosenkami oraz prezentem w postaci rogu obfitości pełnego smakołyków ufundowanego przez Macierz Szkolną powitano we frysztackiej podstawówce 123 uczniów oraz przedstawicieli MK PZKO w Karwinie-Frysztacie - Władysława Pierchałę i Danutę Wałoszek. By tradycji stało się zadość, jedenastu uczniom, którzy po raz pierwszy przekroczyli próg szkolny, wręczono „Kartę pierwszoklasisty" z wizerunkiem szkoły oraz kwiaty.

„Podczas gdy nasi uczniowie wypoczywali na wakacjach, w szkole zmodernizowaliśmy kuchnię. Stare kotły, sprzęt kuchenny i stoły zastąpiono nowoczesnymi ze stali nierdzewnej. Wymieniono także kafelki i posadzkę. Wszystko tutaj lśni więc nowością i czystością. Na ten cel przeznaczono z budżetu Urzędu Miejskiego kwotę ponad 500 tysięcy koron" - mówi Janina Fierla, dyrektorka placówki.

„Dzięki sponsorom - Zabrzańskim Zakładom Naprawczym Przemysłu Węglowego oraz karwińskiej firmie »Carimpex« zainstalowana została w szkole nowa sieć komputerowa z 5 stanowiskami pracy. Najpierw z tajnikami programów komputerowych zapoznają się nauczyciele, później uczniowie. Na instalację sieci przeznaczono 70 tys. koron".

Do sąsiadującego z frysztacką szkołą polskiego przedszkola uczęszczają w tym roku 32 maluchy. Zdaniem J. Fierli nie powinno więc w najbliższych latach zabraknąć w szkole nowego narybku.

JAKO PIERWSI WYPRÓBUJĄ NOWINKĘ UCZNIOWIE I STUDENCI

Karta zamiast biletu

TRZYNIEC (St) - W autobusach komunikacji miejskiej od początku września wdrażany jest nowy system płacenia za przejazd. I tak zamiast biletów podróżni nabyć mogą elektroniczne karty lub płacić gotówką u kierowcy. Karta elektroniczna kosztować będzie 218 koron (8 koron za opakowanie), obywatele zameldowani na stałe w Trzyńcu zapłacą tylko 100 plus 8 koron. Karty będą do nabycia w biurze na dworcu autobusowym, a wprowadzić do nich można będzie wszelkiego rodzaju bilety okresowe (miesięczne, kwartalne) oraz bilety na poszczególne przejazdy.

Właściciel może własną kartą „zapłacić" bilet osobie mu towarzyszącej lub uiścić opłatę za bagaż. Informacje wprowadzać można na karty w wymienionym wyżej biurze lub u kierowcy, „płacenie" za pomocą karty odbywać się będzie przez przyłożenie karty do specjalnego czytnika umieszczonego obok wejścia w autobusie.

Posługując się kartą, za pełny bilet pasażer zapłaci 5,40 Kč, za zniżkowy - 2,70, natomiast płacąc gotówką u kierowcy - odpowiednio 8 i 4 Kč. Jednorazowo do karty można wprowadzić bilety za co najmniej 50 koron. Osoby, mające prawo do bezpłatnych przejazdów, zakupić mogą za okazaniem odpowiedniego dowodu, specjalne karty. Właściciele legitymacji inwalidzkich oraz dzieci do lat 6 podróżować będą bez karty za darmo.

Jako pierwsi wypróbują elektroniczną nowinkę uczniowie i studenci, którym już nie sprzedaje się tradycyjnych kartonowych legitymacji.

Kiedy „Zwrot"?

Wrześniowy numer „Zwrotu", jak poinformowano nas w redakcji tego miesięcznika, ukaże się z przyczyn technicznych dopiero 17 września. W tym dniu przeprowadzona zostanie wysyłka pocztowa, po godz. 13.00 numer można będzie odebrać w redakcji. Czytelnik znajdzie we wrześniowym numerze „Zwrotu" sporo ciekawych artykułów. Przeczyta więc m.in. o podróży szlakiem Adama Mickiewicza, pozna tajemnice „Piasta" i Domu Polskiego, dowie się o 170-leciu polskiej szkoły w Koszarzyskach. Dla miłośników poezji przygotowano tym razem wiersze Zbigniewa Herberta. W rubryce „Na naszej scenie" przeczytać można będzie o Teatrze Lalek „Bajka". Nie zabraknie w numerze trybuny czytelników, kroniki, krzyżówki... (r)

Uzupełnienie

W dopisku „od redakcji" do listu zamieszczonego w rubryce „Z redakcyjnej poczty" pt. „Senatorowi dam poparcie" („GL" z 1 bm.) traktującym o uchwale zarządu powiatowego Unii Wolności w sprawie nie udzielenia poparcia kandydaturze Emila Škrabiša (KDU-ČSL), chodziło oczywiście o zarząd powiatowy UW w powiecie **karwińskim**. (Red.)

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

WERNISAŻ WYSTAWY I GRAFIKI DZIECIĘCEJ

Podróże oczyma dzieci

HAWIERZÓW (wak) - Jutro o godz. 17.00 w sali wystaw V. Wunschego w Domu Kultury im. L. Janáčka odbędzie się wernisaż międzynarodowej wystawy dziecięcej grafiki i rysunku.

Prezentowane prace - z tematyką podróży - są plonem Międzynarodowego Konkursu Plastycznego organizowanego już po raz ósmy przez błędowicką SP przy ul. Frydeckiej oraz Fundację „Tranoscius" pn. „Piękny jak kwiaty jest nasz kraj".

Patronat nad tegoroczną imprezą objął pisarz i podróżnik Miroslav Zikmund oraz Vítězslav Dostál, który na rowerze objechał cały świat.

Jak powiedziała nam Jiřina Sivá, komisarz wystawy, w ósmej edycji konkursu uczestniczyły dzieci i młodzież z 118 przedszkoli oraz szkół podstawowych i średnich. Republikę Czeską reprezentowało 97 placówek szkolnych, Litwę - 1, Polskę 8, Słowację - 12. Jury oceniało 1 321 prac; wyróżniono 16.

Panią komisarz zapytaliśmy o to, czy listy z propozycją wzięcia udziału w konkursie otrzymują również szkoły z polskim językiem nauczania. „Organizatorzy wysyłają listy do szkół, które brały udział w poprzednich edycjach. Ponadto o konkursie i jego warunkach informujemy Powiatowe Urzędy Szkolne" - powiedziała.

Na wystawie w DK L. Janáčka obejrzeć będzie można 203 prace, z tym rysunki uczniów szkół podstawowych z Myszkowa i Łodzi.

Radosna inauguracja...

Dokończenie ze str. 1

Swoje słowa skierował też do uczestników uroczystości senator RP Marcin Tyrna. Przypomniał, iż 59 lat temu nie dane było posyłać dzieci do szkół, że należy nieustannie pamiętać o nauczycielach, którzy swoje życie złożyli w ofierze wyznawanym wartościom, jak wolność, niezależność, uczciwość. Przypomniał także, że 18 lat temu powstanie NSZZ „Solidarność" zapoczątkowało drogę ku nowej Europie, w której „deklaracje polityków przeobrażają się w nową rzeczywistość".

„Chciałem podziękować Wam, za to, że trwacie przy polskości." - powiedział zebranym gościom. „Chcecie mieć tę szkołę. Dla nas to jest wyzwanie, by parlamenty jednego i drugiego kraju wyłożyły na ten cel określone pieniądze" - dodał.

■ Z POLSKI

◆ Ratusz w Bielsku-Białej, siedzibie władz miasta, zwyciężył w II edycji ogólnopolskiego konkursu „Modernizacja roku 97" w kategorii obiektów zabytkowych.

◆ W najbliższych dniach w Nadleśnictwie Siemianowice (Kaliskie) zacznie działać klasa szkolna w lesie. Wiele drzew ustawione zostaną szkolne ławki. Uczniowie będą mogli zapoznać się z zasadami ochrony przyrody i hodowli lasu.

◆ Dni muzyki Pendereckiego i Górneckiego, koncerty najwybitniejszych kwartetów europejskich i występy znanych solistów jak Edda Moser, Derek Lee czy Ewa Podleś - to atrakcje rozpoczynającego się w niedzielę 33. Międzynarodowego Festiwalu „Wratislavia Cantans".

◆ Pracownicy pogotowia ratunkowego grożą ogólnopolskim protestem, jeśli do 15 września rząd nie podejmie z nimi rozmów nt. przyszłości ratownictwa medycznego. Protest ma polegać na tym, że w wyznaczonym dniu od godz. 6.00 do 22.00 karetki pogotowia na terenie kraju lub względu na powód wezwania będą wyjeżdżały na sygnale.

Wędrują przez granice

Około stu żołnierzy z Polski, Czech i Niemiec bierze udział w 5. Rajdzie Trzech Granic, rozpoczętym wczoraj w Zaganiu (woj. zielonogórskie). W pierwszym dniu uczestnicy rajdu zwiedzili zabytki miasta i okolic, czwartek spędzą w RC, gdzie zobaczą m.in. Liberec i miasteczko Ještěd. W trzecim, ostatnim dniu rajdu, wędrowcy w mundurach uczestniczyć będą w Hoyerswerdzie w Niemczech w obchodach Dnia Saksończyków. W każdym z miast na trasie rajdu odbędą się spotkania z dowództwem i żołnierzami lokalnych jednostek.

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ■

4750 funtów za list Diany

List z podziękowaniami, wysłany przez księżnę Dianę do nowojorskiego kierowcy dwa miesiące przed jej tragiczną śmiercią 31 sierpnia ub.roku, został wystawiony na sprzedaż przez jednego z dealerów na Manhattanie za 4750 dolarów.

List, z nagłówkiem Pałacu Kensington, datowany 25 czerwca 1997, księżna Walii wysłała do Toma Maiera, kierowcy limuzyny, który woził Dianę podczas pobytu w Nowym Jorku. Odbyła się wtedy słynna aukcja sukien Diany, z której dochód - przeznaczony na cele charytatywne - wyniósł ponad trzy mln dolarów.

Pojawi się w październiku

Model lupo, „maluch" Volkswagena, pojawi się na rynku w połowie października - poinformowano w siedzibie koncernu w Wolfsburgu. Lupo (mniejszy od modelu polo) ma kosztować, według koncernu, w wersji podstawowej z silnikiem 50 KM, 19990 DEM. Za model polo trzeba zapłacić 20,4 tys. DEM.

Nowe auto ma 3,53 m długości i jak zapewnia producent, zapewnia swobodę ruchów czterem lub pięciu osobom. Na razie do wyboru będą trzy silniki o mocy od 50 do 75 KM. W przyszłym roku koncern zamierza zaproponować klientom także wersję z silnikiem Diesla. Samochód będzie produkowany w Wolfsburgu.

Uwaga na środki nasenne

Amerykańscy naukowcy przestrzegają przed zażywaniem niektórych środków nasennych i odchudzających, które zawierają tryptofan - syntetyczną wersję naturalnych aminokwasów.

Tryptofan bywa bowiem zanieczyszczony substancją, którą dr Stephen Nylor, szef grupy badaczy z kliniki Mayo, określił jako „peak X". Substancja ta może wywoływać bardzo niebezpieczną, śmiertelną chorobę znaną jako syndrom Eosinophilia Myalgia. Te niebezpieczne właściwości substancji zanieczyszczającej syntetyczny odpowiednik aminokwasów zespół dr Nylora odkrył w sześciu testowanych lekach zawierających tryptofan.

Książka o prawach kobiet

Irańskie władze zakazały rozpowszechniania książki, poświęconej prawom kobiet w religii muzułmańskiej.

Jak podaje dziennik „Teheran Times", ministerstwo kultury i spraw islamskich objęło zakazem pracę irańskiego religioznawcy Sejeda Mohsena Sedzadeha, poświęconą prawom, przyznawanym kobietom przez proroka Mahometa. Uznano, że książka zawiera „bluźniercze" materiały. Autorowi objętej zakazem książki także grozić może kara za „brak szacunku dla proroka". Cytowany dziennik nie wyjaśnia jednak, czy decyzje w tej sprawie już zapadły.

Irańscy mułłowie w 1981 r. przedstawili podobne zarzuty Salmanowi Rushdiemu - autorowi książki „Szatańskie wersety", skazując go na karę śmierci. Rushdie, który opisał m.in. perypetie Mahometa z jego 9 żonami, do tej pory ukrywa się.

Znaczek z cesarzową Sissi

Poczta austriacka wypuści znaczek z podobizną cesarzowej Sissi z okazji przypadającego za tydzień, w przyszły czwartek, stulecia jej tragicznej śmierci. Znaczek będzie miał nakład 2,9 mln sztuk.

Piękna Sissi czyli Elisabeth von Wittelsbach, znana z wielu romantycznych książek i filmów żona cesarza Franciszka Józefa, którego poślubiła jako siedemnastolatka, zginęła w wieku 61 lat w Genewie, śmiertelnie postrzelona przez włoskiego zamachowca.

Niecodzienna zabawka

Matrioszkę z podobizną Clinton, która zawierała drugą lalkę z twarzą Moniki Lewinsky można było kupić w Arbacie w Moskwie podczas szczytu prezydentów Rosji i USA.

Wewnątrz Moniki Lewinsky znajdują się jeszcze mniejsze matroszki z podobiznami kobiet, które rzekomo miały romanse z Clintonem wcześniej, m.in. śpiewaczki kabaretowej Gennifer Flowers. Wśród lalek zabrakło tylko jego żony Hillary. „To jest okropne" - mówi turyści z USA na widok niecodziennej matroszki, tradycyjnej zabawki rosyjskiej.

KONIEC MISJI DYPLOMATYCZNEJ JOSEFA BYRTUSA W KATOWICACH

Euroregion jest wspólnym dachem

Dokończenie ze str. 1

W ciągu ostatnich czterech lat zebierało się ich 200. Pas nadgraniczny został już przekroczony i współpraca sięga w głąb obydwu krajów. Praca konsulatu już nie polega na zachęcaniu do współpracy. Koncentrujemy się na likwidowaniu przeszkód. Obradują najwyższe czesko-polskie i słowackie fora ekonomiczne. Najbliższe 17 września br. w Krośnie dotyczyć będzie koordynacji działań przed wejściem na rynki wschodnie. 22 października br. rozpoczynamy pierwsze małopolsko-czesko-słowackie forum gospodarcze. W tym samym duchu powstaje wiele inicjatyw pozagospodarczych.

W Tarnowie np. powstało Stowarzyszenie na rzecz Promocji Europy Środkowej w Ramach Unii Europejskiej, któremu jako konsulat patronujemy. Takimi formami powinniśmy wypromować nasz region, a nie poprzestać na pojedyńczych państwach. To istotna różnica w stosunku do cech czeskiej polityki zagranicznej w pierwszych latach 90., kiedy to zaczęto lekceważyć Trójkąt Wyszehradzki. Prawda jest taka, że dopiero razem jesteśmy mocniejsi. To przesłanie zawiera oficjalna polityka nowego rządu RC i rządu RP, pozostająca w zgodzie z czteroletnimi staraniami mojej misji".

■ **Jak w kontekście tej współpracy rysowały się sprawy zaolziańskie?**

- „Zaolzie jest dobrze odbierane w wąskim pasie przygranicznym po stronie polskiej, i vice versa - po granice Ostrawy. Doskwiera w tej sprawie brak informacji bieżącej i tej historycznej. Powinniśmy zrobić to, co już miało miejsce w stosunkach między innymi państwami - po prostu, bez jakichkolwiek sentymentów powiedzieć, jaka była historia. Mamy rok, który kończy się cyfrą osiem. Wszyscy zdajemy sobie sprawę z istniejących konotacji. Należy skorzystać z okazji - kreska jest potrzebna - ale nie taka, by nie pamiętać. Należy zaprząc do pracy historyków i politologów, a nie robić politycznej awantury.

Euroregion Śląsk Cieszyński jest nowoczesnym, wspólnym dachem. Pod nim grupy speców mogą rozpocząć ocenę stosunków historycznych ukształtowanych po I wojnie światowej. Nie powinniśmy się kłócić o to, czy w znaczących latach 1919 i 1938 było to wyzwolenie, czy okupcja z jednej czy drugiej strony. Taka była sytuacja, takie były układy w Europie. Teraz jesteśmy w zupełnie innym położeniu.

Wiem, że nie ma problemów w stosunkach polsko-polskich na Zaolziu (tj. między Polakami z Zaolzia i tymi z Macierzy). Dominuje w nich, nazwałbym to, stosunek polonijny. W przypadku skarg polskiej mniejszości na niedostatek środków czy ewentualną likwidację szkół - powinniśmy usiąść za stołem i zanalizować sytuację. Państwo czeskie, chociaż ma nienajgorszą kondycję, nie jest bogate. Jeżeli można się dogadać i za sprawą przemawia aspekt ekonomiczny, np. by w budynku jednej szkoły były klasy i czeskie, i polskie, to opowiadam się za.

Jednocześnie należy podkreślić, że jeśli się jest obywatelem danego państwa, to obowiązuje system prawny tego państwa i w ramach niego te przepisy, które dotyczą funkcjonowania mniejszości narodowych. Mniejszość musi dążyć do rozwiązywania swoich problemów swoimi środkami. A państwo czeskie niech pilnuje, żeby wszystko przebiegało zgodnie z prawem. Niech nie wtrąca się do problemów organizacji mniejszości narodowej".

M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

W 54. ROCZNICĘ NAZISTOWSKIEJ ZBRODNI W ŁĄKACH

Nie wolno zapominać o ofiarach!

Była letnia noc z 18 na 19 sierpnia 1944 roku. Pod osłoną mroku jechał na rowerze w kierunku Stonawy łącznik AK, członek grupy partyzanckiej Kamińskiego Jan Gawlas alias Franz Moldrzyk. Urodził się w 1918 roku w Turze Śląskiej, niedaleko Wodzisławia. Na Zaolzie przybył w 1941 roku i zaczął pracować jako górnik w Kop. „Barbara". Wkrótce i tutaj zasilił szeregi podziemnego ruchu oporu.

W Łąkach owej nocy zastrzelony został przez nocny patrol miejscowej policji w osobie Geiswinklera i Koeniga. Mordercy odwlekli ciało do pobliskiej szopy koło byłej czeskiej szkoły. Z dokumentów dowiedzieli się, że chodzi o Franza Moldrzyka. Nie dociekali, kim naprawdę był zamordowany. Wiedzieli natomiast o nim wszystko jego „leśni ludzie". Po wojnie miejscowi komuniści uznali go za „zwykłego złodzieja jabłek". Prawdy historycznej dowiódł jednak miejscowy aktywista i więzień polityczny, Józef Burek. Opracowany przez niego akt oskarżenia nigdy nie został uprawomocniony, ani w Czechosłowacji, ani w Niemczech. Sprawiedliwości dziejowej nie stało się zadość...

W sąsiednim Pogwizdowie zastrzelono miejscowego żandarma. Do dziś, oficjalnie, nie wiadomo, kto to zrobił. Luźne przypuszczenia łączą ten wypadek z cynicznym mordem łącznika AK - Jana Gawlasa. Hitlerowcy podjęli wtenczas decyzję - w odwet za niemieckiego żandarma musi zginąć 10 Polaków. Miejscowi Niemcy z Pogwizdowa, łącznie z wójtem, kategorycznie sprzeciwili się temu zamiarowi. Pozostały więc Łąki, które wchodziły w skład obwodu żandarmerii. Rządził tu Emil Kroczek - „Hergott von Lonkaou". Listę skazańców sporządził osobiście szef łęckiej policji - Alfred Geiswinkler.

Nadszedł tragiczny wieczór egzekucji. Na posterunku miejscowej policji zjawili się meister Schmidt, oberwachmeister Häusler oraz wachmeister Mueller, wszyscy z darkowskiego posterunku. Do nich dołączył miejscowy Heinrich oraz Geinswinkler. Brutalnie kołatali do drzwi, rycząc - „Aufmachen, Polizei". Sprawdziwszy nazwisko i narodowość, wyprowadzali ofiary w bezgwiezdną noc. Nie pozwolili pożegnać się z dziećmi czy najbliższymi. Opodal domostw zabijali strzałem w tył głowy. Zamordowali wtedy Karola Widnica, Franciszka Smuża, Rudolfa Buryana i Antoniego Walka. Miało jednak zginąć dziesięciu Polaków! Do dziś nie wiadomo, dlaczego w końcu oprawcy nie zrealizowali swego planu w całości.

Ciała pomordowanych zwieziono na wozie pokrytym słomą. Przez cały czas z wozu sączyła się ludzka krew. Miejscowy grabarz nie zdołał rozpoznać ofiar, nawet własnego bratanka - Karola Widnica! Ułożył wszystkich do wspólnego rowu i zrównał z ziemią. Przedtem musiał ofiarom zdjąć obuwie i oddać na posterunku policji...

Miejsca pochówku nie wolno było nikomu odwiedzać. Nawet księdzu zabroniono pomodlić się tu za umarłych.

Dopiero po wojnie ciała pomordowanych ekshumowano i złożono do wspólnej mogiły, nad którą stanął pomnik ufundowany ze zbiórek łęckich obywateli. Dopóki istniała w Łąkach polska szkoła ludowa, jej uczniowie opiekowali się troskliwie mogiłą. Dziś to miejsce wzbudza coraz bardziej żałosne uczucia. Krewni ofiar już pomarli lub rozproszyli się po całym Zaolziu. O miejscach pamięci zapominają władze... A przecież nie wolno dopuścić do tego, aby wydarzenia sprzed lat poszły w zapomnienie!

JÓZEF KULA, Stanisławice

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Pasieczki

Kiedy zaistniała moda na ośrodki szkoleniowe, w ZG PZKO rozgorzał spór: budujemy nad świeżym Zalewem Cierlickim (Józek Stebel) bądź też na koszarzyskich Pasieczkach (Kostek Krzystek)? Przeważyły Pasieczki z bezpośrednim sąsiedztwem ośrodka trzynieckich Milicji Ludowych, dziś bazą harcerską. Z Pasieczkami właśnie związaliśmy potem - pracownicy ZG PZKO - swe związkowe i rodzinne lata.

Wszystko minęło; posunęła się wrzosowa łąka na Kikuli; pozarastały Cierlarowe gromadziska - babioczki; nawet grzybki przeniosły się w inne strony górskie. Pomimo tego ciągiem wracamy tutaj ścieżkami od Groniczka, Mielerza, Zarąbka, Łabajki czy Banatu, poszukujemy czegoś nieokreślonego i czegoś się nadal spodziewamy...

Nie spotkaliśmy na Pasieczkach białej pani koszarzyskiej, o której sporo się słyszy. Zjawia się jakoby nocą i sunie stokiem w swej białej szacie. Nikt już też nie pamięta samouka malarza i fotografika, Józefa Raszki (1875-1929), który osiadłszy z rodziną w pustej chacie Hrycki żył tutaj jak te przydziowe ptaki niebiańskie, co to ani sieją, ani żną... Prorok, znachor i anarchista religijny, przejął się wodolecznictwem ks. Kathreinera oraz ziołolecznictwem Pilza: śpiewając nabożne pieśni tarzał się nagusienki w rannej rosie. Latem raz odwiedził go brat na Hryckuli, po drodze zebrał trochę grzybów, z trującymi włącznie. J.Raszka ich nie przeżył. Karol Piegza potem wyłudzał od miejscowych pastuszków jego rewelacyjne klisze fotograficzne...

Pozostały Pasieczki w rodzinnej legendzie. Młodszy nasz syn, wróciwszy z atrakcyjnego obozu letniego w Polsce, nie uznał tamtych wakacji za udane, skoro minęły go... Koszarzyska. Podziwiałem go następnego lata. Chłopcy nasi zdążyli podzielić Pasieczki z przyległymi włościami na dwoje, ustalili przy tym swe śródleśne siedziby. Na wyspie bukowej w stronę Cierchli usadowiły się osy. Biorąc na powrót owe buki w posiadanie, naruszył chłopak nieopatrznie jakieś tam osie kręgi wtajemniczenia. Siłą swej woli przywołał wtedy dawniejszą mą radę: osy łaziły mu po nosie, on zaś ani drgnął. Nie było co roztrząsać osiej przygody ani rozgłaszać sensacji - obstał chłopak, przeniknął swoim doświadczeniem granice i tajniki męskiego opanowania. Dotknął, dumny, swoistych doznań pierwotnych...

Banat i do Sekuły, gdzie pod górę biegną chatki-bungalowy, nazwał ktoś Psią Doliną. Tarcza Kozubowej odparowywała wszelkie jej odgłosy. Tędy, schodząc o świcie zboczem Kikuli, przekraczałem, podobnie jak nasz synek, kolejne doznania normalizacyjne tamtego czasu. Wspierając się plecami o stuletnie, rozłożyste buki koszarzyskie i nasłuchując psiego harwoszenia od kozubowskiego stoku, nie zastanawiał się człowiek, co lepsze lub naturalniejsze: psie naszczekiwanie czy węszenie ubeków? Chłopcy zaś, kiedy schodziliśmy do sklepu we wsi, rzucali kamyki w białe, swarliwe nurty Kopytnej: plum! - kojarzyli jakieś tam swoje myśli z szumem wody w rzece i wiatru w świerkowych gałęziach...

Harcerze krążyli tego lata wokół przystanku autobusowego opodal gospody Samca, pytali o szczególiki związane z życiem wsi. Takie było ich aktualne zadanie. Interesowała ich głównie kaplica na miejscowym cmentarzu, innego jakiegoś charakterystycznego zabytku nie dostrzegali. Czas tu właściwie zrobił się płytszy, zamulony...

WŁADYSŁAW SIKORA

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA (10)

Z. OLECH

Graj, Cyganie... czyli Dziewczyna znad Olzy

A więc był już i herb! Wyrok śmierci został potwierdzony, podpisany i opatrzony pieczęcią. Joanna znajdowała się już w rękach kata! Nic na świecie nie mogło powstrzymać egzekucji.

Teraz Vera wzięła do ręki dokument, aby go zanieść czekającemu urzędnikowi. Serce mocno biło jej w piersi. Boże Wielki, gdyby ojciec dowiedział się, że za jego plecami, wbrew jego woli, podpisała wyrok śmierci...

Wahała się jeszcze przez chwileczkę i była już gotowa dokument podrzeć.

- Po cóż ten niepotrzebny lęk! - poczęła uspokajać samą siebie. - Mój ojciec jest taki roztargniony! Gdy nie zobaczy na biurku dokumentu, z pewnością uwierzy w to, że własnoręcznie wysłał akt ułaskawienia.

Z mocno bijącym sercem wyszła Vera z dokumentem z pokoju i z obojętną miną wręczyła go oczekującemu urzędnikowi.

Urzędnik schował dokument do teczki i szybko się oddalił. Gdy kroki jego ucichły w korytarzu, Vera odetchnęła z ulgą.

ROZDZIAŁ VIII

Odkryta tajemnica

Rzućmy teraz na chwilę okiem do wnętrza małej, przytulnej leśniczówki, w której Joanna spędziła najszczęśliwsze dni dzieciństwa, w której stary leśniczy Wroński tak szczęśliwie żył ze swoją żoną.

Wiemy już o tym, że leśniczy zakończył życie wskutek ataku sercowego. Ten silny i odporny człowiek tak bardzo przejął się hańbą swego dziecka, że tej hańby nie przeżył.

Andrzej Walczak, były narzeczony Joanny, która obecnie znajdowała się w więzieniu, oczekując z godziny na godzinę zrealizowania wyroku, przeniósł się teraz na stałe do leśniczówki obok Darkowa. Wprawdzie książę wyznaczył mu poprzednio inną leśniczówkę, ale ponieważ młody Polak wydawał mu się wyjątkowo sympatyczny, zapragnął pozostawić go przy sobie i po śmierci starego leśniczego uczynił go jego następcą.

Dopiero przed kilku dniami młody leśniczy zamieszkał w swym nowym domu. Wziął do siebie jakąś starą krewną, bowiem Balbina otwiadczyła, że dłużej w domu tym nie pozostanie, tu, gdzie każdy sprzęt przypominał jej nieszczęśliwą wychowankę. Od chwili, gdy stary leśniczy umarł i gdy Joanna znalazła się w więzieniu, stara Balbina ustawicznie chorowała, przeczuwając zresztą, że dni jej życia są już policzone.

Również zmienił się bardzo tak dawniej wesoły i beztroski młody leśniczy. Już teraz nigdy nie rozbrzmiewały w lesie jego piosenki, obchodził swój rejon przygarbiony, milczący, niemal złamany. Dręczyło go ustawicznie sumienie.

Gdyby wówczas nie porzucił Joanny, gdyby nie wyszydził jej i nie wyśmiał, z pewnością dziewczyna nie pomyślałaby o samobójstwie i o utopieniu dziecka.

- Młodzieniec ustawicznie czynił sobie wyrzuty, niestety jednak nie mógł wyrządzonego zła naprawić.

Przy bliższym zastanowieniu się, wszystko to było dla niego zagadką, bo jakoś nie mogło mu się w głowie pomieścić, żeby kochająca i wierna narzeczona uległa podszeptom pierwszego lepszego uwodziciela. Również nie zdawał sobie sprawy, kim mógł być ten uwodziciel, ojciec owego dziecka, które doprowadziło Joannę do takiej rozpaczy.

Gdziekolwiek by się nie ruszył, wszędzie pojawiała się przed nim ta słodka, dziewczęca twarzyczka, tak kiedyś kochana, z którą snuł tak wspaniałe plany na przyszłość.

A teraz ukochana jego przebywała w więzieniu. Nie ujrzy już nigdy jej kształtnej główki, którą tak często przytulał do swojej piersi - i to tylko z własnej winy, bo przecież tylko dzięki niemu Joanna postanowiła odebrać sobie życie.

Andrzej wrócił właśnie z obchodu swego rejonu, aby resztę wieczoru przepędzić w domu. Najchętniej przesiadywał w małym pokoju na górze, który kiedyś był sypialną jego ukochanej. Na jego życzenie stara Balbina w pokoju tym zostawiła wszystkie sprzęty, należące do córki dawnego leśniczego.

I dzisiaj znowu młody leśniczy siedział pogrążony w niewesołych myślach, wpatrzony w portret swej dawnej narzeczonej. W sercu jego odżyła tęsknota.

Nagle usłyszał głośne pukanie. Zbiegł ze schodów do parterowej izby i otworzył drzwi. Do wnętrza wsunęła się jakaś młoda dziewczyna. Rozejrzawszy się bojaźliwie dokoła, zapytała go:

- Czy pan jest narzeczonym nieszczęśliwej Joasi?

- Tak - odpowiedział zdziwiony Andrzej. - Czego sobie pani życzy?

- Jestem pokojówką księżniczki Larisz. Miałam oddać Joasi list do rąk własnych, lecz niestety nie było jej już w tym domu. Dowiedziałam się od starej Balbiny o nieszczęściu, jakie ją spotkało i listu nie mogłam już doręczyć.

Lecz wyrzuty sumienia nie dawały mi spokoju. Wiem, że grozi jej szubienica, choć pewna jestem, że jest niewinna. Może ten list może ją uratować? Dlatego zdecydowałam się doręczyć go panu.

Rzekłszy to, wyjęła z zanadrza jakąś zalakowaną kopertę i wręczyła ją Andrzejowi.

- Lecz, na miłość boską! Księżniczka nic o tym nie powinna wiedzieć. Powiedziałam jej wtedy, że list oddałam Joannie.

- Może pani liczyć na moją dyskrecję - odpowiedział Andrzej. - Jestem pani niezmiernie wdzięczny. Oby cię Bóg wynagrodził za twoje dobre serce.

Po chwili pokojówka księżniczki zniknęła w ciemnościach, biegnąc do pałacu Lariszów.

Przejęty ciekawością, postanowił zaznajomić się z treścią listu. Drżącą ręką rozdarł kopertę. Lecz zaledwie przeczytał kilka słów, z piersi jego dobył się okrzyk przerażenia.

- Wszechmogący Boże, co to ma znaczyć? Czyż to możliwe, Joasiu, że postąpiłem z tobą tak niesprawiedliwie?

Młodzieniec po prostu własnym oczom nie mógł uwierzyć. A jednak list ten świadczył o tym, że Joasia była niewinna, że oddano jej tylko dziecko pod opiekę i zmuszono do milczenia.

Leśniczy był bliski obłędu.

- Boże w niebie, Joasiu, ty moja najdroższa dziewczyno, postąpiłem z tobą tak niesprawiedliwie! Poświęciłaś się dla innej, dla upadłej, dla zhańbionej! - wołał, miotając się po pokoju.

Myśli najstraszniejsze poczęły gromadzić się w jego głowie.

- Boże, w jaki sposób to wszystko naprawić! Skrzywdziłem cię pod wpływem zazdrości, odtrąciłem od siebie, porzuciłem. A ty byłaś czysta jak anioł!

List drżał mu w ręku pod wpływem zdenerwowania. Ostatkiem siły woli uspokoił się o tyle tylko, aby treść listu jeszcze raz przeczytać. Złamanym głosem czytał:

„Moja droga Joanno!

Dzisiaj nie leżę już w łóżku. Aczkolwiek czuję się jeszcze niezupełnie dobrze, ale przecież zarówno ojciec mój, jak i służba nie mogą dowiedzieć się o tym, że wydałam na świat dziecko. Dlatego też wstałam. Ach, nie mam ani chwili spokoju, dopóki wiem, że dziecko moje żyje.

(cdn.)

▲ *Funkcyjne jeszcze dziś wiatraki w skansenie produkują między innymi olej do musztardy.*

W KRAJU NIE TYLKO TULIPANÓW, SERÓW I REMBRANDTA

Holandia oglądana w pośpiechu (2)

Holandia to także kraj wiatraków i rzeczywiście pełno ich wszędzie w turystycznych publikacjach, na widokówkach, obrazkach pamiątkowych i obrazach holenderskich mistrzów. Sporo ich widocznie także w samej Holandii, ale tam, którędy przejeżdżaliśmy, zauważyłem ich zaledwie kilka odległych i niepozornych, jak gdyby nie holenderskich. Paradoksalnie trzeba było udać się do skansenu, by zobaczyć tych donkiszotowskich wrogów błędnego rycerza.

Na północ od Amsterdamu rozciąga się region Zaanstad, w zasadzie niezbyt ciekawy, chociaż dla będącego w tym kraju po raz pierwszy i mającego do dyspozycji tak niewiele czasu i miejscowości do zwiedzenia, każdy skrawek Holandii godny jest zauważenia. Naturalnie gdybyśmy pojechali jeszcze bardziej na północ, to dotarlibyśmy do również słynnych holenderskich polderów Waterlandu. Ostatecznie jadąc do Alkmaaru otarliśmy się o nie lekko. Przed blisko tysiąc lat temu były tu bagna poprzecinane licznymi strumieniami. Dopiero w naszym wieku po stuletnim osuszaniu tych bagien tereny te zostały udostępnione mieszkańcom, zagrożonym tu jednak możliwością zalania tych wyrwanych przyrodzie połaci ziemi.

Mieszkańcy Amsterdamu znajdują tu spokój zwłaszcza podczas rowerowych wycieczek. Turyści nie mogąc sobie pozwolić na taki luksus, mogą wpadając na kilka godzin do miejscowości Zaandam, cofnąć się w czasie o dwa stulecia i zwiedzić zrekonstruowaną siedemnastowieczną wioskę holenderską w skansenie Zaanse Schans. Sztuczność skansenu to nie to, co kiedyś było rzeczywistością, ale można się zgodzić i na taką wersję minionego świata. Chociaż wstęp jest tu wolny, to ostatecznie turyści na ogół płacą za zdjęcia, które się tu robi wbrew ich woli i których nie musi się podejmować, ale kiedy w drodze powrotnej widzi się je na wystawionych planszach, trudno człowiekowi zostawiać w odległym świecie swoją podobiznę, więc nabywa ją, żeby się nie poniewierała. Dawny urok Zaandamu utrwalił na swych obrazach francuski malarz Claude Monet.

▲ *Dawna architektura holenderska.*

W skansenie znajdują się domy mieszkalne, warsztaty rzemieślnicze i wiatraki przeniesione z całego kraju. Właśnie te wiatraki są najbliżej Amsterdamu, gdzie można je obejrzeć z bliska. Jest tu więc wspaniały wiatrak do piłowania drewna z roku 1592. Inny jeszcze dziś sprawny służy do produkcji smacznej musztardy, którą można kupić w jednym z dawnych sklepów. Są obiekty dawnej architektury, jest muzeum zegarów, słowem warto tu pojechać.

* * *

Niedaleko stąd nad brzegiem IJsselmeer leży jedna z wielu dawnych wiosek rybackich Volendam. Kiedy jednak w roku 1932 wybudowano tu tamę ochraniającą ląd przed powodziami, dawne słone IJssemeer stało się słodkowodnym akwenem, co w konsekwencji oznaczało koniec rybołóstwa.

Volendam w przeszłości odwiedzali liczni artyści, między innymi Picasso i Renoir. Jeżeli odwiedzi się tę uroczą miejscowość, to zrozumie się dlaczego. U podnóża niewielkiego wzniesienia leży piękny port, gdzie dziś zamiast kutrów rybackich zawijają promy i żaglówki. Piękne domy, hotele, restauracje i sklepy. Tu na ulicy za nieduże pieniądze można zjeść smaczne „dary morza", ale na ogół ta luksusowa dziś wioska nie jest na nasze kieszenie. Jednak to także Holandia.

KAZIMIERZ JAWORSKI

▲ *Pełne uroku zaułki Volendamu (powyżej).* ▲ *Do portu w Volendam zawijają dziś już tylko promy i żaglówki.* ◆ *Warsztat do produkcji drewnianych chodaków, które ludzie kupują, chociaż z pewnością są niewygodne.* ◆ *Hoteliki i restauracje czekają na chętnych turystów.*

Zdjęcia: autor

PROGRAM TV POLONIA

■ PIĄTEK 4 WRZEŚNIA

7.00 Program dnia, **7.05** Dziennik krajowy, **7.25** Sport telegram, **7.30** Dama za kierownicą, **7.40** Poradnik bałaganiarza, **8.00** Wehikuł czasu, **8.30** „Znak orła" (s.), **9.00** Wiadomości, **9.10** Spojrzenia na Polskę (publicyst.), **9.30** „Choinka strachu" (film polski), **10.30** „10% dla mnie" (film polski), **12.00** Wiadomości, **12.15** Diariusz rządowy, **12.30** „Duchy, zamki, upiory" (rep.), **13.05** Polska piosenka, **13.30** Od rozbioru do wolności (teleturniej), **15.00** Panorama, **15.30** Credo, **16.00** „Duchy, zamki, upiory" (rep.), **16.30** Ala i As, **16.50** Kolorowe nutki, **17.00** Teleexpress, **17.15** Hity satelity, **17.35** Pałer (mag.), **18.00** „Jest jak jest" (s.), **18.30** Telewizyjne wiadomości, **19.10** Reporter, **19.20** Dobranocka, **19.30** Wiadomości, **20.00** „Sława i chwała" (s.), **21.00** Eurofolk '98, **22.00** Przegląd publicyst, **22.30** Panorama, **23.05** W centrum uwagi, **23.20** Ze sztuką na ty, **24.00** Porozmawiajmy, **0.50** „Olimpiada Bolka i Lolka" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, **1.30** „Jest jak jest" (s.), **2.00** Telewizyjne wiadomości literackie (mag.), **2.30** Panorama, **3.05** „Sława i chwała" (s.), **4.05** Eurofolk '98, **5.05** Przegląd publicyst., **5.35** „Duchy, zamki, upiory" (rep.), **6.00** W centrum uwagi, **6.15** Pałer, **6.40** Antologia Literatury Emigracyjnej.

■ SOBOTA 5 WRZEŚNIA

7.00 Program dnia, **7.05** Kołowrotek, **7.35** Hity satelity, **7.55** Dzień dobry na dzień dobry, **8.30** Wiadomości, **8.40** Dzień dobry na dzień dobry, **9.30** Ala i As, **9.50** Szafiki, **10.20** Zwierzolub, **10.40** Brawo! Bis!, **13.00** Wiadomości, **13.10** „Doktor Wilk" (rep.), **13.30** Eurofolk '98, **14.15** Magazyn Wschodni, **14.45** „Powrót Arabeli" (s.), **15.15** Od rozbioru do wolności (teleturniej), **16.00** Informacje Studia Kontakt, **16.15** Mówi się..., **16.35** Ludzie listy piszą, **17.00** Teleexpress, **17.15** Sport z satelity, **18.15** „Złotopolscy" (s.), **19.15** Dobranocka, **19.30** Wiadomości, prognoza pogody, **19.53** Kto jest kim w Polsce, **20.00** „Miłość w Niemczech" (film franc.-niem.), **21.40** Eurofolk '98, **22.30** Panorama, **23.05** Bezludna wyspa, **23.55** Eurofolk '98, **0.45** „Bodzio-mały helikopterek" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.25** „Złotopolscy" (s.), **2.15** Słowo na niedzielę, **2.20.** Sportowa sobota, **2.35** Panorama, **3.10** „Miłość w Niemczech" (film franc.-niem.), **4.50** Eurofolk '98, **5.40** Sport z satelity, **6.40** Ludzie listy piszą.

■ NIEDZIELA 6 WRZEŚNIA

7.00 Program dnia, **7.05** Słowo na niedzielę, **7.10** „Złotopolscy" (s.), **8.00** Program o kulturze ludowej, **8.40** „Misjonarze" (film dok.), **9.10** Dzień dobry na dzień dobry, **10.00** Program publicystyczny, **10.30** Magazyn kulturalny, **10.45** Muzyczny Festiwal Łańcut '98, **11.30** „O dwóch takich co ukradli księżyc" (s. anim.), **12.00** Muzyczne koło, **12.30** Kronika końca wieku, **13.00** Transmisja niedzielnej mszy św., **14.05** „Skarb szeryfa" (teatr), **14.45** Benefis grupy Pod Budą, **15.30** „Mój pradziad Melchior Wańkowicz" (dok.), **16.30** Eurofolk '98, **16.50** Pocztylion, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Kot w butach" (s.), **17.45** „Jadzia" (film polski), **18.10** Kordek w Buffo (pr. rozryw.), **18.45** Latarnik (mag.), **19.15** Dobranocka, **19.30** Wiadomości, prognoza pogody, **19.48,** Kto jest kim w Polsce, **20.00** „Horror w Wesołych Bagniskach" (film polski), **21.40** Program rozrywkowy, **22.30** Panorama, **23.05** Ze wszystkich stron, **23.35** twoja lista przebojów, **0.15** „brama-noc symboli" (rep.), **0.50** „Dziwny świat Kota Filemona" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.20** Kto jest kim w Polsce, **1.30** „Sława i chwała" (s.), **2.30** Panorama, **3.05** Horror w Wesołych Bagniskach" (film polski), **4.45** Benefis Grupy Pod Budą, **5.30** „Jadzia" (film polski), **5.55** Kordek w Buffo (pr. rozryw.), **6.30** Latarnik (mag.).

■ PONIEDZIAŁEK 7 WRZEŚNIA

7.00 TV Polonia, **7.05** Dziennik krajowy, **7.25** Sport telegram, **7.30** Uczmy się polskiego, **8.00** Drynda, **8.30** „Powrót Arabeli" (s.), **9.00** Wiadomości, **9.10** Mówi się... (pr. porad.), **9.30** „Horror w Wesołych Bagniskach" (film polski), **11.00** Kabaret Koń Polski, **12.00** Wiadomości, **12.15** Wieści polonijne, **12.30** „Poczmistrz" (nowela filmowa), **13.00** Pocztylion, **13.10** Eurofolk'98, **13.30** Magazyn Wschodni, **14.00** „Jest jak jest" (s.), **14.30** Telewizyjne wiadomości literackie (mag.), **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Kowalski i Schmidt (mag.), **16.00** „Poczmistrz" (nowela filmowa), **16.30** Szafiki, **17.00** Teleexpress, **17.15** Sportowy tydzień, **17.35** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.00** „Polonica Capital city" (s.), **18.50** Dziennik TV (pr. satyr.), **19.00** Pocztylion, **19.10** Reporter, **19.20** Dobranocka, **19.30** Wiadomości, prognoza pogody, **20.00** „Gdzie jest generał" (kom. polska), **21.30** „Mała rzecz a cieszy" (anim.), **21.35** „Lwy Westerplatte" (dok.), **22.15** Kronika kolarskiego wyścigu Tour de Pologne, **22.30** Panorama, **23.05** W centrum uwagi, **23.20** Benefis Janusza Zakrzeńskiego, **0.10** Dawne arie śpiewa Małgorzata Armanowska, **0.30** Tydzień Prezydenta, **0.45** Powitanie widzów amerykańskich, **0.50** „Eliasz i Pistułka" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** „Polonica Capital city" (s.), **2.20** Dziennik TV (pr. satyr.), **2.30** Panorama, **3.00** „Gdzie jest generał" (kom. polska), **4.35** „Mała rzecz a cieszy" (filmy anim.), **4.40** Sport z satelity, **5.30** „Poczmistrz" (nowela filmowa), **6.00** W centrum uwagi, **6.15** PRZERWA TECHNICZNA.

■ WTOREK 8 WRZEŚNIA

7.00 TV Polonia zaprasza, **7.05** Dziennik krajowy, **7.25** Sport-telegram, **7.30** Dziecko, troski i radości, **7.45** Domosfera (pr. porad.), **8.00** Południk 19-ty (mag.), **8.20** Kolorowe nutki, **8.30** „O dwóch takich co ukradli księżyc" (s. anim.), **9.00** Wiadomości, **9.10** Zwierzolub, **9.30** „Gdzie jest generał" (kom. polska), **11.00** „Mała rzecz a cieszy" (filmy anim.), **11.15** Benefis Grupy pod Budą, **12.00** Wiadomości, **12.15** Tydzień Prezydenta, **12.30** „Kwestia sumienia" (nowela filmowa), **13.00** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **13.30** Kowalski i Schmidt (mag.), **14.00** „Polonica Capital city" (s.), **14.50** Dziennik TV (pr. satyr.), **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** To się musi podobać, **16.00** „Kwestia sumienia" (polska nowela filmowa), **16.30** „Szaleństwo Majki Skowron" (s.), **17.00** Teleexpress, **17.15** „Szlakiem zamków gotyckich", **17.35** Tylko Muzyka, **18.00** Tylko Muzyka, **18.30** Tata, a Marcin powiedział..., **19.10** Reporter, **19.20** Dobranocka, **19.30** Wiadomości, prognoza pogody, **20.00** „Człowiek-Cień" (s.), **21.55** Kronika kolarskiego wyścigu Tour de Pologne, **22.00** Wieczór reporterski, **22.30** Panorama, **23.05** W centrum uwagi, **23.20** Międzynarodowy Konkurs Młodych Pianistów „Artur Rubinstein in memoriam": Valentina Igoshina (portret pianistki), **0.05** Arcydzieła XX wieku: Manuel de Falla. Trójgraniasty kapelusz (suita z baletu), **0.30** Magazyn parlamentarny, **0.45** Program dnia, **0.50** „Lis Leon" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** Tylko Muzyka: Liga Przebojów (propozycje), **2.30** Panorama, **3.05** „Człowiek-Cień" (s.), **5.05** Sport z satelity Magazyn żeglarski, **5.35** „Kwestia sumienia" (nowela filmowa), **6.00** W centrum uwagi, **6.15** Tylko Muzyka, **6.40** Szlakiem zamków gotyckich (pr. krajoznawczy).

■ ŚRODA 9 WRZEŚNIA

7.00 TV Polonia, **7.05** Dziennik krajowy, **7.25** Sport-telegram, **7.30** Kwadrans z medycyną, **7.45** Dania do podania: „Sałatka z pomidorów i smażonych bakłażanów", **8.00** Koszałek Opałek (dla dzieci), **8.20** Tęczowa kojeczka, **8.30** „Kot w butach" (s.), **9.00** Wiadomości, **9.10** „Szlakiem zamków gotyckich" (pr. krajoznawczy), **9.30** „Człowiek-Cień" (s.), **11.30** Scena lwowska (rep.), **12.00** Wiadomości, **12.15** Magazyn parlamentarny, **12.30** „Wenus z Ille" (nowela filmowa), **13.00** Tylko Muzyka: skrót Ligi Przebojów, **13.30** Kronika końca wieku, **14.00** Tylko Muzyka: Liga Przebojów, **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Dialogi z przeszłością, **16.00** „Wenus z Ille" (nowela filmowa), **16.30** Muzyczne koło (dla dzieci), **17.00** Teleexpress, **17.15** Przegląd Prasy Polonijnej, **17.35** Krzyżówka szczęścia, **18.00** „Telefon" (s.), **18.30** Akcja „Komin" (rep.), **19.10** Reporter, **19.20** Dobranocka, **19.30** Wiadomości, **20.00** „Sto koni do stu brzegów" (film polski), **21.50** Kronika kolarskiego wyścigu Tour de Pologne, **22.10** Polska - NATO, **22.30** Panorama, **23.05** W centrum uwagi, **23.20** Ludzie i miejsca: Paweł Huelle (rep.), **23.45** „Bursztyn nad Narwią" (rep.), **24.00** Snowidzenia czyli senne widzenia (rep.), **0.45** Program dnia, **0.50** „Plastusiowy pamiętnik" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** „Telefon" (s.), **2.30** Panorama, **3.05** „Sto koni do stu brzegów" (film wojenny), **4.50** Przebój za przebojem, **5.15** Polska - NATO, **5.35** „Wenus z Ille" (nowela filmowa), **6.00** W centrum uwagi, **6.15** Krzyżówka szczęścia, **6.40** Przegląd Prasy Polonijnej.

■ CZWARTEK 10 WRZEŚNIA

7.00 TV Polonia, **7.05** Dziennik krajowy, **7.25** Sport-telegram, **7.30** Dzieci takie jak wy-sze (mag.), **7.45** Zrób to lepiej, **8.00** Kramik Tymoteusz, **8.30** „Szaleństwo Majki Skowron" (s.), **9.00** Wiadomości, **9.10** Przegląd Prasy Polonijnej, **9.30** „Sto koni do stu brzegów" (film polski), **11.20** Przebój za przebojem, **11.40** Polska - NATO, **12.00** Wiadomości, **12.15** Magazyn kulturalny, **12.30** Polska'98, **13.05** Krzyżówka szczęścia, **13.30** Dialogi z przeszłością, **14.00** „Telefon" (s.), **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Uczmy się polskiego, **16.00** Polska'98, **16.30** „Znak orła" (s.), **17.00** Teleexpress, **17.15** Spojrzenia na Polskę, **17.35** I liga koszykówki mężczyzn Zepter Śląsk Wrocław - Pekaes Pruszków (w przerwie meczu: Kronika wyścigu kolarskiego Tour de Pologne), **19.10** Reporter, **19.20** Dobranocka, **19.30** Wiadomości, prognoza pogody, **20.00** „Cezar i Pompejusz" (teatr TV), **21.25** Latarnik (mag.), **21.55** MdM, **22.30** Panorama, **23.05** W centrum uwagi, **23.20** „Odjazd" (s.), **0.10** „Witraż" (rep.), **0.30** Diariusz rządowy, **0.45** Program dnia, **0.50** „Wędrówki Pyzy" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** „Mój pradziad Melchior Wańkowicz" (film dok.), **2.30** Panorama, **3.05** „Cezar i Pompejusz" (teatr TV), **4.30** Latarnik (mag.), **5.00** MdM, **5.35** „Polska'98, **6.05** W centrum uwagi, **6.20** „Witraż" (reportaż), **6.35** Spojrzenia na Polskę.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dziś obchodzą diamentową rocznicę wesela

państwo RUDOLF i ZUZANNA KRUPOWIE

z Oldrzychowic. Z tej okazji życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności i jeszcze dużo wspólnych lat składają najbliżsi. B-141

„Smutny i pusty pozostał dom, a oczy są pełne łez, kiedy wspominamy.
Kto kochał i był kochany, nigdy nie będzie zapomniany".

Dnia 3 września mija 10. bolesna rocznica, kiedy na zawsze przestało bić szlachetne serce naszej Kochanej Matki, Babci i Prababci

śp. ANNY CHLEBIKOWEJ

z Olbrachcic. O chwilę cichych wspomnień proszą córki Leontyna i Irena z rodzinami. C52/108

Dnia 3 września mija 15. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. EMILA FIERLI

z Orłowej-Zimnego Dołu. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. C54/173

Dnia 4. 9. 1998 mija 25 lat od chwili, gdy na zawsze umilkł głos naszego Drogiego Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. FRANCISZKA WELSZARA

z Trzyńca 5. Wspominają najbliżsi. B-152

kronika rodzinna

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że 28. 8. 1998 po krótkiej chorobie zmarła w wieku 89 lat nasza Ukochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. HILDEGARDA BONCZKOWA

z Karwiny, zamieszkała w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 4. 9. 1998 o godz. 10.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Czeskim Cieszynie. Zasmucona rodzina. AD-174

„O panie, to ty na mnie spojrzałeś,
Twoje usta dziś wyrzekły me imię..."

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich przyjaciół i znajomych, że w wieku 89 lat zmarł nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Wujek i Szwagier

śp. JÓZEF KUBIK

zamieszkały w Jabłonkowie-Piosecznej. Ostatnie pożegnanie Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 3. 9. 1998 roku o godz. 13.00 z kościoła ewangelickiego w Nawsiu. Zasmucona rodzina. AD-175

kina

ORŁOWA - Wszechświat: Armageddon (3, 4, godz. 17.30, 20.00), **KARWINA - Reflex:** Miłość na jedną noc (3, 4, godz. 17.00), Big Lebowski (3, 4, godz. 20.00), **Centrum:** Mercury (3, 4, godz. 17.45, 20.00), Mała nimfa morska (3, 4, godz. 15.30), **EX:** Cierlickie Lato Filmowe (seanse filmowe o godz. 19.00 i 20.00), **TRZYNIEC - Kosmos:** Anastazja (3, 4, godz. 17.30). Święta Klara (3, 4, godz. 20.00), Kina w Hawierzowie i Cz. Cieszynie nie podały programu na wrzesień!

programy MOK

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

▲ **Sala wystaw w zamku w Karwinie-Frysztacie:** Do 3. 10. wystawa „Novum Lumen Chemicum - alchemia, magia i tajne towarzystwa na Morawach Północnych i Śląsku"; wt-pt: 9-17, so: 9-13.

▲ **Sala wystaw w Cz. Cieszynie:** stała wystawa „Życie ludu w Cieszyńskiem". Do 30. 10. trwa wystawa „Broń Dzikiego Zachodu". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Muzeum Techniczne w Pietwałdzie:** stałe wystawy: „Tramwaje w Ostrawskiem i Karwińskiem", „Wiatraki", „Pranie i prasowanie bielizny". Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Sala wystaw Musalon w Hawierzowie-Mieście:** do 27. 9. wystawa: „Buty, botki, buciki". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Muzeum Tragedii Żywocickiej:** Do końca stycznia 1999 r. wystawa „Czasopiśmiennictwo na Śląsku Cieszyńskim 1848-1998"; stała wystawa „Okupacja i ruch oporu w Cieszyńskiem 1938-1945". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE W KARWINIE: do 25. 10. wystawa „Frysztat w dokumentach archiwalnych". Otwarte: po-śr: 8-17, wt-czw: 8-15, pt: 8-14.30.

co, gdzie, kiedy

UWAGA! - PChM „Collegium Cantorum" informuje swoich członków, iż pierwsza powakacyjna próba odbędzie się 4. 9. o godz. 18.00. Zarząd o godz. 16.00.

PTTS „BESKID ŚLĄSKI" zawiadamia uczestników wycieczki w pasmo Jaworników - Pulczyńskie Skały, że wycieczka odbędzie się w sobotę 5. 9. Odjazd autobusu z Wędryni od motorestu o godz. 5.30, z Trzyńca od dworca kolejowego 5.40 i z Cz. Cieszyna z dworca autobusowego o godz. 6.00.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE - Zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na tradycyjne 29. dożynki śląskie w niedzielę 6. 9. o godz. 14.00 do ogrodu koło Domu PZKO. W programie występy zespołów tanecznych i śpiewaczych szkoły i przedszkola. Gościnnie wystąpi" zespół PZKO „Bystrzyca" i orkiestra „Kamraci". Będzie również otwarta wystawa obrazów naszych malarzy.

KARWINA - Zespół „Przyjaźń" zaprasza wszystkich chętnych śpiewaków na pierwszą powakacyjną próbę w poniedziałek 7. 9. o godz. 17.30 do PSP w Karwinie-Frysztacie. Przed zespołem koncerty w Trzyńcu i Bielsku-Białej.

ORŁOWA-LUTYNIA - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie w poniedziałek 7. 9. o godz. 16.00 do świetlicy.

UWAGA! Zarząd Stowarzyszenia Emerytów Polskich zawiadamia, że pierwsze powakacyjne zebranie Zarządu odbędzie się we wtorek 8. 9. o godz. 9.00 w salce siedziby Rady Polaków w Cz. Cieszynie, ul. Główna 3. Równocześnie Zarząd SEP prosi członków Stowarzyszenia o uregulowanie składek członkowskich na tym zebraniu i w każdy drugi wtorek miesiąca od godz. 9.00 w tym samym lokalu.

CIERLICKO-KOŚCIELEC - Zarząd MK PZKO oraz Aeroklub Bielsko-Biała i jego Stowarzyszenie Seniorów Lotnictwa Polskiego i Spadochroniarzy zapraszają z okazji 66. rocznicy tragedii Żwirki i Wigury oraz 80-lecia Lotnictwa Polskiego na spotkanie wspomnieniowe 12 września do Domu Polskiego na Kościelcu. Początek o godz. 10.00 - msza św. polowa na Żwirkowisku, wiele atrakcji i niespodzianek.

wystawy

RZEKA - W hotelu „Jawor" w Rzece jest do 17. 9. 1998 otwarta amatorska wystawa obrazów Zofii Wanok ze Śmiłowic i Władysława Pawery z Trzycieża. Autorzy obrazów serdecznie zapraszają wszystkich miłośników sztuki.

ogłoszenia

KLUB TANECZNY „ELÁN" TRZYNIEC informuje entuzjastów dziecięcego tańca towarzyskiego, iż od poniedziałku 7 września 1998 o godz. 15.30 w Domu Kultury Trisia s. a. w Trzyńcu rozpoczyna lekcje dla początkujących dzieci od lat 6. B-153

TV LOCAL Stonawa

Kanał 29. TV Prima

■ 4. - 10. 9. 1998, godz. 7-8 i 17-18
Program w języku polskim:

- ❒ Początek roku szkolnego w stonawskiej PSP
- ❒ Przygotowania do stonawskiego Jarmarku Rolniczego
- ❒ Zawody strzeleckie w Karwinie
- ❒ Zaproszenie na Młodzieżowy Festyn Górski w Koszarzyskach
- ❒ Przepis kulinarny: Pierogi z twarogiem

Program Cierlickiego Lata Filmowego

3 września:

9.00	Retro	Zezowate szczęście	Andrzej Munk	(pol)
11.00	Retro	Démanty noci	Jan Němec	(cz)
16.00	Debiut	Cesta pustým lesem	Ivan Vojnár	(cz)
18.30	Debiut	Prostytutki	Eugeniusz Priwiezeńcew	(pol)
21.00	Przeboje	Mandragora	Wiktor Grodecki	(cz)

4 września

9.00	Retro	O slavnosti a hostech	Jan Němec	(cz)
11.00	Retro	Eroica	Andrzej Munk	(pol)
16.00	Debiut	Postel	Oskar Reif	(cz)
18.00	Debiut	Mrtvej brouk	Pavel Marek	(cz)
20.00	Debiut	Wezwanie	Mirosław Dębiński	(pol)
21.30	Debiut	Przystań	Jan Hryniak	(pol)

5 września

9.00	Retro	Człowiek na torze	Andrzej Munk	(pol)
11.00	Retro	Jméno kódu Rubín	Jan Němec	(cz)
15.00	Przeboje	Szczęśliwego Nowego Jorku	Janusz Zaorski	(pol)
17.30	Przeboje	Knoflíkáři	Petr Zelenka	(cz)
20.00	Przeboje	Księga wielkich życzeń	Sławomir Kryński	(pol)
22.00	Przeboje	Rychlé pohyby očí	Radim Špaček	(cz)

6 września

9.00	Przeboje	Złote runo	Janusz Kondratiuk	(pol)
11.00	Przeboje	Je třeba zabít Sekala	Vladimír Michálek	(cz)
14.00	Przeboje	Rivers Of Babylon	Vlado Balco	(sl)
16.00	Przeboje	Kiler	Juliusz Machulski	(pol)

* * *

Filmy wyświetlane będą w cierlickim kinie „Svoboda". Bilety (lub karnety) do nabycia w przedsprzedaży (Kancelaria Rady Polaków w Cz. Cieszynie) lub na miejscu.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 3 WRZEŚNIA

■ TC 1:
5.00 Muzyka, jaką lubię
5.35 Co znaczy „w domu?"
6.00 Studio 6
8.30 „21"
9.00 Wiadomości
9.05 Europa i my
9.20 W weekendowej TC
9.25 Hip, hap, hop (teleturniej)
10.00 „Na ulicy głównej" (s.)
10.45 Walizka (teleturniej)
11.30 „Życie z Rogerem" (s.)
12.00 Wiadomości
12.05 Lapidarium
12.20 Wesele z „Moravěnką U Fleków" (muz.)
13.00 Powiązania
13.35 Nad listami telewidzów
13.45 „Ambulans" (s.)
14.45 „Grzyb grzybowi nie równy" (bajka)
16.00 Wiadomości
16.05 Niechaj świat zawojują mali
16.15 „Mój przyjaciel delfin" (s.)
16.40 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager III" (s.)
17.30 AZ-quiz (teleturniej)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.10 „Przylądek" (s.)
18.55 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Cartouche" (film franc.)
21.55 Co wy na to - dzienne referendum
22.00 Wydarzenia plus
22.15 Bramki, punkty, sekundy
22.20 Reportaże TV Ostrawa
22.55 „Charlotta Sophie Bentinck" (s.)
23.45 Policja RC
23.50 Europa i my
0.05 Wiadomości
0.10 „Rok 1953 - rozbicie osłupiałości" (dok.)
1.10 „W ogniu" (s.)
2.00 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager III" (s.)
2.45 „60"
4.00 Trzymaj się
4.25 Uniwersytet TV.

■ TC 2:
7.05 Wiadomości TVS
7.30 Panorama
8.00 Euronews
8.45 Report
9.30 Studio 6
12.00 Euronews
12.30 Sama w domu (pr. dla pań)
13.30 Europa dziś
13.55 Uniwersytet TV
14.50 Teleskop
15.00 Trzymaj się
15.20 Ego
15.40 „Golf i jego sława" (s. dok.)
16.30 „Najlepsze lata naszego życia" (film USA)
19.15 Znów na „Vlachovce" (muz.)
19.55 RC - Finlandia (hokej na lodzie)
22.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
22.40 „Noce Cabirii" (film włoski)
0.25 „Dvořák w Ameryce" (film dok., 1/2).

■ NOVA:
5.30 Informacje dla konsumenta, **6.00** Śniadanie z Novą, **8.30** Zaryzykuj! (teleturniej), **8.55** Karuzela (teleturniej), **9.30** „Arthur" (kom. USA), **11.05** Złota krata (pr. rozryw.), **12.45** „Dynastia" (s.), **13.35** „Tak płynie czas" (s.), **14.20** „Bulwar Pacific Drive" (s.), **14.45** „Superman II" (s.), **15.35** „Melrose Place IV" (s.), **16.30** „A" (talk show), **17.12** Właśnie teraz, **17.20** „Profesjonaliści" (s.), **18.20** Prognoza pogody, **18.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.50** Karuzela (teleturniej), **19.25** Gumowiny, **19.30** DTV, **19.50** Wiadomości sportowe, **20.00** „JAG III" (s.), **20.50** „Millenium" (s., 1/22), **21.40** Właśnie dziś, **21.45** „Gremlins" (kom. USA), **23.34** Pogodynka, **23.35** „Żonaty z zobowiązaniami" (s.), **24.00** „A" (talk show), **0.40** „Na końcu świata" (s.), **1.25** Informacje dla konsumenta.

■ PRIMA:
8.10 „Sally, mała czarodziejka" (s.), **8.35** „Tico i przyjaciele" (s. anim.), **9.00** „Napad na bank" (kom. bryt.), **11.00** Program dla pań, **11.35** „Następna ofiara" (s.), **12.30** Program dla pań, **13.05** „Młodzi z Auckland" (s.), **13.55** Program dla pań, **14.30** „Mały upiorek" (s.), **15.00** Program dla pań, **15.20** „Władcy czarów" (s.), **15.50** „Magnum" (s.), **16.40** S.O.S., **17.40** Rexeso (quiz), **18.00** „Doktor z alpejskiej wioski III" (s.), **18.50** Wiadomości regionalne, **18.50** Prima TV, **19.00** DTV, **19.30** „Historia pewnej miłości" (s.), **20.00** Caruso show, **21.00** Ciernie (talk show), **21.45** Wiadomości, **21.50** „Zupełnie zwyczajni kosmici" (s.), **22.20** „Policja z Nowego Orleanu" (s.), **23.05** „Gra bez reguł" (film USA), **0.40** „Milagros - Nie kończące się horyzonty" (s.).

PIĄTEK 4 WRZEŚNIA

■ TC 1:
5.00 Powiązania
5.40 Czarne owce (publicyst.)
5.55 W weekendowej TC
6.00 Studio 6
8.30 Studio reporterów
8.50 Teleskop
9.00 Wiadomości
9.05 Labirynt
9.25 Wiadomostki ze świata
9.35 AZ-quiz
10.00 „Dvořák w Ameryce" (film dok., 1/2)
11.00 Arena
11.45 Diabetes
12.00 Wiadomości
12.05 Notatnik policyjny
12.25 O zdrowiu
12.40 Klub Seniora
13.10 Auto-moto sport
14.05 Aerobik z Barą
14.10 Czarne owce
14.25 W weekendowej TC
14.30 Aport
15.10 Wizytówka
15.35 „Życie z Rogerem" (s.)
16.00 Wiadomości
16.05 Promyk (mag.)
16.35 „Doktor Quinn VI" (s.)
17.20 Kinobox '98
17.45 Policja RC
17.50 W weekendowej TC
18.00 Report
18.15 „Świat cudów" (s. dok.)
18.35 „Krok za krokiem V" (s.)
18.55 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, pogoda
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Nie zastanawiaj się i kręć! (z domowej wideoteki)
20.25 „Dr Quinn VI" (s.)
21.15 „Jak się żyje na dziecięcej opiece intensywnej" (s. dok.)
21.35 „Kostka Rubika" (film czeski)
23.00 Co wy na to - dzienne referendum
23.05 Wydarzenia plus
23.25 „Ośmiornica VII" (s.)
1.10 „Prince Street" (s.)
1.55 To tylko rock'n'roll
2.45 „Na różowo" (kom. USA)
4.25 Kinobox '98.

■ TC 2:
7.05 Wiadomości TVS
7.30 Panorama
8.00 Euronews
8.45 Report
9.30 Studio 6
12.00 Euronews
13.00 „Relacje z życia i śmierci mojego syna" (film dok.)
13.30 „Mój przyjaciel delfin" (s.)
13.55 „Kochany nieprzyjaciel" (film USA)
15.25 „Operacja Okawango" (s.)
16.10 Reportaże TV Ostrawa
16.45 „Bracia i siostry" (film włoski)
18.25 Tygodnik kulturalny
18.40 Nowe książki
18.50 Kim jest...(Prof. Dalibor Povolný)
19.15 Videofashion
19.40 BonBon
20.00 Swój wóz ciągniemy dalej (pr. muz.)
20.05 „Bouzow" (dok.)
21.00 „21"
21.30 Jeszcze jestem tutaj (Miloš Svatoš)
22.00 Jarmark (miesięcznik muz.)
22.30 Salon morawsko-śląski
23.00 Paszkwil
24.00 „Siedem dni z rosyjską pięknością" (s.)
0.25 „Eraserhead" (film USA)
1.55 Szwecja - Finlandia (hokej na lodzie)
2.55 „21"
3.25 Wiadomości TVS.

■ NOVA:
5.30 Informacje dla konsumenta, **6.00** Śniadanie z Novą, **8.30** Zaryzykuj! (teleturniej), **8.55** Karuzela (teleturniej), **9.30** „JAG III" (s.), **10.20** „Strażnik morza I" (s.), **11.05** „Mieć swe marzenie" (film USA, 1/4), **12.05** „Na zdrowie! II" (s.), **12.40** „Dynastia" (s.), **13.35** „Tak płynie czas" (s.), **14.20** „Bulwar Pacific Drive" (s.), **14.45** „Superman III" (s.), **15.35** „Melrose Place IV" (s.), **16.30** „A" (talk show), **17.12** Właśnie teraz, **17.20** „Profesjonaliści" (s.), **18.20** Prognoza pogody, **18.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.50** Karuzela (teleturniej), **19.25** Gumowiny, **19.30** DTV, prognoza pogody, **19.50** Wiadomości sportowe, **20.00** „Gospoda" (s., 1/52), **20.30** Sensybil show (pr. rozryw.), **21.20** „Halifax, psychiatra sądowy" (s.), **23.08** Pogodynka, **23.10** Puszek (erot. talk show), **23.55** „Państwo Smith" (s.), **0.45** „Egzorcysta" (horror USA), **2.45** Informacje dla konsumenta.

■ PRIMA:
8.10 „Sally, mała czarodziejka" (s.), **8.35** „Tico i przyjaciele" (s. anim.), **9.00** Caruso show, **9.55** Nikt nie jest doskonały, **11.00** Program dla pań, **11.35** „Następna ofiara" (s.), **12.30** Program dla pań, **13.05** „Młodzi z Auckland" (s.), **13.55** Program dla pań, **14.30** „Pszczółka Maja" (s., 1/100), **15.00** Program dla pań, **15.20** „Władcy czarów" (s.), **15.50** „Magnum" (s.), **16.40** S.O.S., **17.40** Rexeso (quiz), **18.00** „Doktor z alpejskiej wioski III" (s.), **18.50** Wiadomości regionalne, **19.50** Prima TV, **19.00** DTV, **19.30** „Historia pewnej miłości" (s.), **20.00** „Nic nie trwa na wieki" (film USA, 2/2), **21.30** Wiadomości, **21.35** „Dedeektyw Bonaparte" (pilot serialu), **23.10** „Poza podejrzeniami" (film USA), **0.45** „Navarro" (s.).

GŁOS LUDU
DZIENNIK POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ
◆ Gazeta Polaków w Republice Czeskiej ◆ W wydawnictwie „Otza", ul. Hlavní 3, Cz. Cieszyn, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ◆ Redaguje kolegium ◆ Redaktor naczelny: Władysław Bilko; zastępcy red. naczelnego: Henryka Bittmar, Bogusław Krzyżanek ◆ Adres redakcji: 709 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Novinářská 3, telefony centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, dział łączności z czytelnikami 6607/249, dział sportowy 6607/258, redaktorzy 6607/242, 6607/256; faks: 6607/252 ◆ Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie (w pozostałych godzinach pod nr. tel. 6607/252 czynna jest sekretarka automatyczna), w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 8.00 do 12.00, wtorki i czwartki od 12.00 do 16.30 w biurze „Contact" przy ul. Hlavní 3 w Cz. Cieszynie; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stłelniční 18, Cz. Cieszyn ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Kolportuje SmNS, a.s., Ostrawa ◆ Skład komputerowy „Głos Ludu" Ostrawa ◆ Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, s. a. ◆ Rękopisów i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie również prawo dokonywania skrótów, adiustacji, przeredagowywania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 42501

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 3 WRZEŚNIA

■ PROGRAM 1:

6.00 Kawa czy herbata
7.55 „Spółka rodzinna" (s.)
8.20 Giełda
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 Dźwiękogra (quiz dla dzieci)
9.10 Mama i ja (dla mamy i 3-latka)
9.25 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.05 „Cagney i Lacey" (s.)
11.20 Gotowanie na ekranie
11.40 Podstawy gry na perkusji
11.50 „Anatomia sukcesu" (s.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Magazyn Notowań
12.50 Kwadrans z medycyną: Szpik dar życia
13.05 Piąta pora roku: Zimowisko
13.25 Publicystyka kulturalna
13.35 „Morskie niebezpieczeństwa" (s. dok.)
14.00 Dźwiękogra (quiz muz.)
14.30 Teleexpress Junior
14.40 Serial
15.10 Telewizja Junior
16.15 „Moda na sukces" (s.)
16.40 Diariusz rządowy
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? (quiz)
17.50 Sensacje XX wieku ORP Orzeł
18.00 Credo (mag.)
18.30 Sport bez granic
18.50 Reporter
19.00 Wieczorynka
19.15 Jutro weekend (mag.)
19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody
20.10 „Pan i pani Smith" (s.)
21.00 W centrum uwagi
21.20 Sprawa dla reportera
21.55 Automania
22.05 „Marzenia i śmierć" (dok.)
22.35 Pegaz
23.00 Wiadomości
23.15 Bar „Satyr"
23.45 „Mario i czarodziej" (film niemiecki)
1.45 Filmówka.

■ PROGRAM 2:

7.00 Sport telegram
7.30 Dziennik krajowy
7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 „Fitness club" (s.)
9.05 Po prostu żyć
9.35 „Misiowa terapia" (film dok.)
9.55 „Fanny idzie do szkoły" (film dok.)
10.30 „Legendy wyspy skarbów" (s. anim.)
11.00 „Złoto Alaski" (s.)
12.45 Publicystyka kulturalna
13.00 Panorama (w przerwie obrad)
13.20 Dziennik krajowy
13.40 „Wyspa przygód" (s.)
14.10 Program rozrywkowy
14.55 Studio urody
15.10 „Przystanek Alaska" (s.)
16.00 Panorama
16.10 Drogą zabranego czasu (pr. ekumeniczny)
16.30 5x5 - Wygrajmy razem (teleturniej)
17.05 Klub Pana Rysia
17.30 Program lokalny
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.05 W cieniu Kremla
19.35 Za metą (mag.)
20.00 „Piękny obiekt" (film USA)
22.00 Panorama
22.35 Sport telegram
22.40 997 (mag. kryminalny)
23.05 „Niech żyją agenci" (teatr)
24.00 Aleksander von Zemlinsky: Symfonia liryczna
0.45 Studio Sport: Światowa piłka.

■ TELE 3:

7.00 „Przygody Guliwera" (s. anim.), **7.20** „Opowieść o mądrym królu" (s. anim.), **7.30** Czy wiecie, że...?, **8.00** Wieś '98, **8.30** „Cudowny świat zwierząt Australii" (s. dok.), **9.00** „Maria z przedmieścia" (s.), **9.50** „Nagłe uderzenie" (film dok.), **10.50** „Zakazane miasto: Środek Wszechświata" (film dok.), **10.45** Ciekawscy (mag.), **12.15** „Casanowa 70" (kom. włoska), **14.05** „Niewiarygodne sporty" (s. dok.), **14.30** Wita Studio Regionalne, **14.40** Zgadula (teleturniej), **15.15** Babie lato, **15.35** Zbliżenia, **15.55** Daj szansę zdrowiu (poradnik med.), **16.15** Studio regionalne, **16.40** „Maria z przedmieścia" (s.), **17.30** Merhaba Türkiye (teleturniej), **17.50** Portrety miast i firm, **18.00** Panorama, **18.10** Aktualności, **18.30** Ale kino (mag.), **18.50** Obserwatorium, **19.30** Grilowanie na ekranie (pr. porad.), **20.00** „Nagłe uderzenie" (film dok.), **21.00** Ciekawscy (mag.), **21.30** Aktualności, **21.45** Temat dnia, **22.00** „Casanowa 70" (kom. włoska), **23.50** „Niewiarygodne sporty" (s. dok.).

■ POLSAT:

6.00 Poranek z Polsatem, **7.45** Polityczne graffiti, **7.55** Poranne informacje, **8.00** „Garfield" (s.anim.), **8.30** „Renegat" (s.), **9.30** „Żar młodości" (s.), **10.30** „Star Trek: Stacja kosmiczna" (s.), **11.30** „Ostry dyżur" (s.), **12.30** Motowiadomości, **13.00** Magazyn sportowy, **14.30** Piramida (gra-zabawa), **15.00** „Maska" (s.anim.), **15.30** Drzewko szczęścia (gra-zabawa), **16.00** Informacje, **16.15** Rekiny kart (gra-zabawa), **16.45** „Herkules" (s.), **17.45** „Świat według Bundych" (s.), **18.15** „Pomoc domowa" (s.), **18.45** Informacje, **19.05** „Powrót Supermana" (s.), **20.00** „Johnny Wykałaczka" (film włoski), **20.50** Losowanie Lotto i szczęśliwego numerka, **22.10** „Przybysz" (s.), **23.15** Informacje i biznes informacje, **23.30** Polityczne graffiti, **23.40** Publicystyka gospodarcza, **0.10** 4x4 (mag.), **0.40** Muzyka na bis.

PIĄTEK 4 WRZEŚNIA

■ PROGRAM 1:

6.00 Kawa czy herbata
8.00 „Wszyscy kochają Raymonda" (s.)
8.20 Giełda
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 Ciuchcia (dla dzieci)
9.10 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.30 Kolory
10.00 „Pierwsza Olimpiada" (s.)
11.00 Stawka większa niż szycie
11.20 Dom
11.40 Drogą, dróżką, ścieżynką: Idziemy do szkoły
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Lato z Magazynem Notowań
12.45 Słowniczek języka angielskiego
12.50 Oświatowe informacje
13.00 Szlachetne hobby
13.10 Pytania o demokrację
13.25 Rodzina - Poradnia rodzinna
13.40 Spisane na kamiennych tablicach
14.00 Ciuchcia (dla dzieci)
14.30 Teleexpress Junior
14.40 Serial
15.05 Telewizja Junior
16.15 „Moda na sukces" (s.)
16.40 Twarzą w twarz z Europą
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? (quiz)
17.50 Sensacje XX wieku: ORP Orzeł
18.05 Randka w ciemno (quiz)
18.50 Tata, a Marcin powiedział
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody
20.10 „Vaterland" (film USA)
22.00 W centrum uwagi
22.20 MdM
23.00 Wiadomości
23.15 Muzyczna noc z gwiazdą: Whitney Houston
0.10 Film fabularny.

■ PROGRAM 2:

7.25 Sport telegram
7.30 Dziennik krajowy
7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 „Fitness club" (s.)
9.05 Świat kobiet
9.35 Odzyskać dziecko" (film dok.)
10.30 „Legendy wyspy skarbów" (s. anim.)
11.00 „Droga przed nami" (film ang.)
12.30 Publicystyka kulturalna
13.00 Panorama
13.20 Dziennik krajowy
13.40 „Wyspa przygód" (s.)
14.10 Program rozrywkowy
14.40 Studio urody
14.50 Ojczyzna-polszczyzna
15.10 „Przystanek Alaska" (s.)
16.00 Panorama
16.10 Krzyżówka 13-latków (teleturniej)
16.45 „Balkis" (teatr dla dzieci)
17.30 Program lokalny
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.05 „Bramy pamięci" (film dok.)
19.30 Europejski przegląd piłkarski
20.00 „Zmiennicy" (s.)
21.05 Koc-Komiczny Odcinek Cykliczny
22.00 Panorama
22.35 Sport telegram
22.45 „Szalony wieczór" (film USA)
0.15 Muzyka rozrywkowa.

■ TELE 3:

7.00 „Tombik i Bibi" (s. anim.), **7.25** „Zwierzęta czterech pór roku" (s. anim.), **7.30** „Było sobie życie" (s. anim.), **8.00** Kraj za miastem, **8.30** Belcanto: Caruso (cykl poświęcony najwybitniejszym śpiewakom), **9.00** „Maria z przedmieścia" (s.), **9.50** „Tkuma, pierwsze 50 lat" (s. dok.), **10.45** „Marc Chagal" (franc. film biograficzny), **11.45** „Architektura" (s. dok.), **12.15** „Człowiek zwany Łazarzem" (s.), **13.00** „Engelbert, mistrz nastroju" (film muz.), **13.50** „Sztuka i wyobraźnia" (s. dok.), **14.30** „Ze sportu wzięte" (reportaże), **15.00** Magazyn koszykówki, **15.30** Wita Studio regionalne, **15.35** Zbliżenia, **15.55** Barda (mag.), **16.20** Studio regionalne, **16.40** „Maria z przedmieścia" (s.), **17.30** Studio pod bukiem (mag.), **17.50** Portrety miast i firm, **18.00** Panorama, **18.10** Aktualności, **18.30** Telemikser, **19.30** „Tkuma, pierwsze 50 lat" (s. dok.), **20.30** „Ze sportu wzięte" (reportaże), **21.00** Magazyn koszykówki, **21.30** Aktualności, **21.45** Temat dnia, **22.00** „Człowiek zwany Łazarzem" (s.), **22.45** „Siostry" (s.), **23.20** „Sztuka i wyobraźnia" (s. dok.).

■ POLSAT:

6.00 Poranek z Polsatem, **7.45** Polityczne graffiti, **7.55** Poranne informacje, **8.00** „Maska" (s.anim.), **8.30** „Powrót Supermana" (s.), **9.30** „Żar młodości" (s.), **10.30** „Herkules" (s.), **11.30** „Był sobie złodziej" (s.), **12.30** Dziewięciu wspaniałych (gra-zabawa), **13.30** Program publicystyczny, **14.00** Magazyn, **14.30** Program rozrywkowy, **15.00** „Garfield" (s.anim.), **15.30** Czekam na telefon (gra-zabawa), **16.00** Informacje, **16.15** Halo miliard, **16.45** „Komisarz Rex", **17.45** „Świat według Bundych" (s.), **18.15** „Pomoc domowa" (s.), **18.45** Informacje, **19.05** „Renegat" (s.), **20.00** „Baza Pensacola" (s.), **20.50** Losowanie Lotto, **21.00** „Nikita" (s.), **21.55** „Posterunek Brooklyn" (s.), **23.00** Informacje, **23.20** Polityczne graffiti, **23.30** Biznes tydzień, **23.45** „Pociąg śmierci" (film ang.), **1.40** Muzyka na bis.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Lekkoatleci już finiszują

Sezon lekkoatletyczny chyli się powoli ku końcowi. Żeńska drużyna KS HT Trzyniec już go zakończyła, powracając (co było do przewidzenia) do niższej klasy. Mężczyzn czeka jeszcze finisz w Trzyńcu.

KRÓTKI EPIZOD...

LEKKOATLETYCZNA EKSTRALIGA PAŃ okazała się - zgodnie zresztą z oczekiwaniem - zbyt wysoką klasą dla amatorskiej drużyny KS HT Trzyniec. W trzech rundach zajęła ona zawsze ostatnie 8. miejsce; po raz ostatni - w ub. sobotę w Jabloncu, gdzie trzyńczanki uzbierały tylko 46 punktów pomocniczych (7. Sparta - 77 itd), ale uzyskały sporo doświadczeń. Tytuł zdobył (po raz 25.) zespół Olimpu Praga.

Lepsze wyniki trzyńczanek: skok wzwyż - 2. Krejčířowa 178 cm (taki sam wynik uzyskała zwycięska Janků), trójskok: 3. Delingerowa 12,49, 8. Klimasowa 12,04, w dal - 6. Navrátilkowa 583, dysk - 5. Tomanowa 53,60 m, oszczep - 5. Krajčoviechowa 44,33 m, 3000 m - 6. Honzowa (biegaczka na orientację) 10:01,61 min. **Końcowa punktacja ekstraligi:** 1. Olimp Praga 23/617,5 pkt., 2. USK Praga 22/622, 3. Witkowice 17/519,5,... , 6. Sparta 9/261, 7. Slavia Praga 7/239,5, **8. HT Trzyniec 3/150 pkt.** Tak więc trzyńczanki po jednosezonowym epizodzie wracają do I ligi narodowej. **(sz)**

JESZCZE JEDNA RUNDA

Mężczyźni HT walczyli w Opawie w 4. kolejce I ligi (już bez dwójki czołowych drużyn, ubiegających się o ekstraligę - Witkowic i Brna) o utrzymanie się. **Wygrała Opawa** (22... pkt.) przed Ołomuńcem (201,5), Ostrawą... (174,5), Zlinem (155), niekompletnym Trzyńcem (151) i Czejkowicami (110).

Lepsze lokaty hutników: 400 m - ... Krchňák 53,4 sek., tyczka - 1. Peřička 44..., 4x400 m - 1. HT (Krchňák, Szotkowski, Peřiček, Juřiček) 3:38,2 min.; trójskok - 2. Trn... 14,48 m; w dal - 3. Szotkowski 674 cm, 4. ...říček 661, wzwyż - 3. Krchňák 193, kula - ...sek 13,25 m; 110 m ppł. - 4. Peřiček 15,5..., oszczep - 4. Drab 57,20 m itd.

Przed ostatnią rundą (12 bm. w Trzyńcu): 3. Opawa 19 pkt./560,5, 4. Ostrawa... 19/503,5, 5. Ołomuniec 16/447,5, 6. Trzyniec 14/447,5, 7. Zlin 11/419, 8. Czejkowice...

▪ DONIESIENIA Z TERENU

● **HOKEJOWE SPARRINGI: HC H. Trzyniec - Sn Bratysława 4:6 (2:1, 1:1, 1:4).** Kolejna porażka z mistrzem RS. Bramki dla HT: Appel, R. Procházka, Chlubna i Zima. Widzów 800; s. Havlík. **HC Hawierzów - Opawa 1:3 (0:0, 1:1, 0:2).** Mikšan. **Martin - Hawierzów 2:3 (1:0, 1:1, 0:2).** Duba, Sedlák i Loužek. **JUTRO o 17:** Trzyniec - Znojmo (ostatnia próba przed ekstraligą), **Hawierzów - Skalica i HC Orłowa - Koprzywnica.** (usk)

● **HT TRZYNIEC - W. BYSTRZYCA 20:16 (13:10).** Inauguracyjny mecz III ligi piłki ręcznej. Najwięcej bramek dla beniaminka: Mrakwia - 7 i Delong - 4. (h)

● **TENISISTKI STOŁOWE B. Hawierzów** (Š. i J. Piperowa, Horákowa) pokonały w półfinałach turnieju w Ţopolczanach miejscową B-drużynę 8:2, ulegając w finale Topolczanom A 3:7. **Mężczyźni Banika** wystąpią jutro na turnieju w Linzu. (jh)

● **NA TURNIEJU piłkarzy ręcznych** w austriackim Brucku (od dziś do soboty) trenerzy HCB Karwina testować będą jednego z czołowych strzelców Pogoni Zabrze... (h)

● **ORŁOWSKA HALA: czwartek** godz. 8.30-12.00 i 16.00-17.30; **piątek** 8.30-13.30. **(F)**

> ▲ **36. SPORTKA**: 2, 5, 6, 19, 41, 43 (15).
> **II LOSOWANIE:** 3, 7, 32, 34, 40, 48 (27).
> **SZANSA**: 294 291.

❒ **GRAND PRIX IAAF w Berlinie: 1500 m** - 4. Lidia Chojecka 4:04,73 min., **400 m** - 7. Robert Maćkowiak 45,75, **400 m ppł.** - 7. Paweł Januszewski 49,12 sek., **110 m ppł.** - 8. Ronald Mehlich 13,75 sek.

POD ZNAKIEM PIŁKI

◆ **WCZORAJSZE MECZE mistrzostw ŠŽF** (14. kolejka rozegrana awansem): **W. Hosztice - L. Piotrowice 3:1 (2:0). Spotkanie** na szczycie tabeli. Bramkę dla Lok. - Ulehla. **Skrzeczoń - Wigantice 5:1 (2:1).** Dedek 2, Pristaš, Blejchař i Urbančík (karny). **Dziećmorowice - Kr. Pole 4:1 (3:0).** Směták, Ochodek, Hrazdílek i Fábry. **HD Bogumin - Szczepankowice 0:0.** CK - Tvrdý (B). **Jäkl - Fulnek 5:1 (0:1). Pierwsza wygrana!** Bramki: Kuliński 2, Szkuta, Bláha i Zelinka. **Bilowec - Rożnów 2:0, Frensztat - Poruba 2:0 i Swinów - Zubrzi 2:0. LOKATY:** 1. Hosztice 15 pkt., 2. Bilowec 12, 3. Piotrowice 10, 4. Skrzeczoń 9, 5. Dziećmorowice 8,... 11. HDB 6, 15. Jäkl i 16. Wigantice po 3 pkt. **(an)**

Piłka w powiatach

◆ **MISTRZOSTWA POWIATU F-M w piłce nożnej:** Szonów - Gródek 4:1, S. Mosty - Milików 5:1, Raszkowice - Czeladna 3:0, Starzycz - Rzepiszcze 3:0, Gnojnik - Noszowice 2:0, Palkowice - Nydek 1:1 i Kuńczyce - Wacławowice 3:1.

1. KS Szonów	3	9	12:1
2. S. Mosty k. J. (2-3)	3	7	9:3
3. KS Raszkowice (4)	3	7	7:3
4. Sokół Starzycz (5)	3	6	7:2
5. Sokół Gnojnik (7)	2	6	4:1
9. Sokół Gródek (6)	3	3	8:9
10. Sokół Nydek (13)	3	2	3:8
14. KS Milików	3	0	3:10

◆ **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Frydlant B - Śmiłowice B 9:0, Toszonowice - Dobracice 0:3, Luczina - Raszkowice B 4:2, Rzepiszcze B - Domasłowice D. 0:0 i B. Bukowiec - Chlebowice 0:2. **(mj)**

1. Ferrum. Frydlant B (6)	3	6	12:3
2. Sokół Dobracice (4)	2	6	5:1
3. Sokół Luczina (7)	3	6	5:7
4. S. Domasłowice D. (2)	3	5	4:3
5. Beskid Mosty k. J. (3)	2	4	6:1
8. Beskid Bukowiec (3)	3	3	5:5
12. KS Śmiłowice B (10)	3	1	3:15

◆ **W PRZERWIE „REPREZENTACYJNEJ" piłkarze FC Karwina** rozegrają na wyjeździe 2 mecze: w sobotę w Dubnicy ... i we wtorek 8 bm. - **we Wracimowie** (Polska, CMZF). Natomiast **I-ligowy mecz z Ołomuńcem odbędzie się już w piątek 11.9.** na Kownie; (Hanaków czeka 15 bm. spotkanie Pucharu UEFA z Marsylią).

Trójka bez strat

◆ **MISTRZOSTWA POW. KARWIŃSKIEGO** w piłce nożnej: **Sn Orłowa - Sl. Orłowa B 0:4 (0:3).** Bramki: Honajzer, ... Szturc i Pawlica. **Darków - V. Bogumin ... (1:0).** Jankowski i Fritsch. **Sj Pietwałd - ... Rychwałd 0:1 (0:0).** Stacho. **Cierlicko - ... Hawierzów 3:1 (2:0).** Polak, Malý, Wa... Rychtařík. **Sn Hawierzów - Sucha G. ...** **Rychwałd - I. Piotrowice 0:0.**

1. IRP Sibica	3	9	[illegible]
2. Slavia Orłowa B (3)	3	9	[illegible]
3. Słowian Darków (4)	3	9	[illegible]
4. Banik Rychwałd (5)	4	9	[illegible]
5. KF Sucha Górna (2)	4	8	[illegible]

Śmierć w płomieniach

◆ **W PONIEDZIAŁEK po południu doszło na stosunkowo prostym odcinku drogi Cierlicko-Grodziszcz do tragicznego w skutkach wypadku samochodowego. Wg wstępnego rozeznania jadąca z dużą prędkością mazda xedos wyjechała ze swego pasa i zderzyła się czołowo z volkswagenem golf. ... w płomieniach, które w momencie ogarnęły mazdę, ponieśli obydwaj pasażerowie. Okazali się nimi... piłkarze Rapidu Skrzeczoń - napastnik DUŠAN MARTINIK (w sobotę obchodził on swe 33. urodziny, a w niedzielę grał jeszcze w meczu z Krasnym Polem) i ostatnio znany już bardziej jako sędzia dywizyjny - PETR ODLEVÁK z Hawierzowa. Mężczyzna i kobieta z golfa odnieśli ciężkie obrażenia.** (T)

„ELEKTRYCY" BŁYSNĘLI... ● DERBY DLA GOSPODARZY ● NIEBORY LIDEREM

Tak padały bramki

◆ **MISTRZOSTWA ŠŽF: L. Piotrowice - HD Bogumin 2:0 (2:0).** Kolejne derby na solidnym poziomie. W I połowie korzystniej prezentowali się kolejarze, dla których szybkie prowadzenie zdobył w 9. min. Gajger (po błędzie obrońcy HDB), zaś na 2:0 podwyższył w 33. po samodzielnym rajdzie Nogol (goście reklamowali spalony). Po przerwie siły się wyrównały, lecz taktycznie grający gospodarze utrzymali korzystny wynik (nie wychodziły im tym razem stałe fragmenty gry). „Faja" nie grała źle, miała szanse (Šrámek, Atanasopulos), lecz zabrakło skuteczności. ŽK: Wawreczka - Bajnar, Atanasopulos. Widzów 400/s. Šalata.(k) **Skrzeczoń - Kr. Pole 1:0 (0:0).** Goście uporczywą obroną i agresywnością starali się rozbić techniczną grę skrzeczoniaków. Ci jednak dość łatwo dochodzili do sytuacji podbramkowych, marnując wszakże nawet te najbardziej murowane (Martinik, M. Górniok). W II połowie gospodarze kontynuowali napór, lecz potwierdzili, że strzelenie gola sprawia im sporo kłopotów. Zasłużone zwycięstwo Rapidu zapewnił w 64. min. obrońca Pristaš, wykorzystując precyzyjne dośrodkowanie Dedka. ŽK: 4 (Lenčo, Jasiok, Pristaš, Dedek) - 5; w. 250/Vlček.(k) **Wigantice - Dziećmorowice 1:4 (1:2).** Wreszcie 1. wygrana elektryków po dobrej grze. **Ich centralną postacią był M. Poštulka,** asystujący przy wszystkich bramkach: 8. min. - Czyż (po rzucie rożnym), 20. - Ochodek (również główką po centrze Poštulki (0:2), 29. - Bolcek 1:2 (sędzia Czene ponoć odwrotnie odgwizdał faul); 72. - Fábry (z podania Poštulki) 1:3 i 89. min. - sam Poštulka (główką z dośrodkowania Šimurdy) 1:4. Innych dwóch solowych akcji Poštulka nie wykorzystał. ŽK: 4 - 1; w. 500.(k) **Bilowec - Jäkl 4:0 (4:0).** Trwa mizeria karwiniaków (0 pkt. - bramki 0:13). Gole stracili oni już w 5., 10., 20. oraz 42. min. (Chýlek 3, Čavera 1) i było po meczu. W II połowie miejscowi kontrolowali grę, puszczając gości tylko do linii 16 m. ŽK: 3 - 3. **W tabeli** umocniły się Piotrowice na 2. pozycji; Skrzeczoń wyskoczył z 14. aż na 6., zaś Dziećmorowice - z 15. na 7. miejsce! **WCZORAJ** jednak rozegrano kolejne spotkania...

◆ **IA KLASA: Pietwałd - Sl. Orłowa 2:1 (1:1).** Przeciętne derby powiatu. Prowadzenie dla Slavii zdobył już w 6. min. Durčák (po solowym rajdzie przez całe niemal boisko). W 45. wyrównał Famfulik (główką po rzucie rożnym), zaś szczęśliwe zwycięstwo pietwałdzian zapewnił na 2 minuty przed końcem Buček (również główką - z dobitki po strzale Seidlera). ŽK: 2 - 2; w. 150/Zedník.(k) **Muglinów B - ČSAD Hawierzów 0:0.** Na kiepskim boisku starali się transportowcy prezentować techniczny i kombinacyjny futbol, co dało im przewagę w polu. Dobrych okazji nie wykorzystali jednak Tomi, Sikora i Łysek. Po przerwie bardziej już wyrównana gra toczyła się między polami karnymi. Dopiero w ostatnich 10 minutach uzyskali hawierzowianie miażdżącą przewagę, lecz Tomi, Dłuhoš i Barborka zaprzepaścili szanse wygrania meczu z drużyną, wzmocnioną przez 5 graczy A-drużyny.(k) **Slawków - M. Opawa 2:2(!),** Gruszów - Lhota D. 3:0 itd. **Po 4. kol.:** 1. M. Opawa 10 pkt., 2. Beneszów D. B 8,... 5. Pietwałd (7) 7, 9. ČSAD (8) 4, 11. Sl. Orłowa (9-11) 3, 13. Lhota D. (12) 1 pkt.

◆ **IA KLASA - B: Dobra - Wędrynia 2:0 (2:0).** Gospodarze wykorzystali 2 okazje: w 5. min. - Černoch (w zamieszaniu podbramkowym) i w 26. - Demek (główką po rzucie rożnym). Goście zaczęli potem naciskać; w II połowie byli oni lepszym zespołem, lecz 4 okazje bramkowe zaprzepaścił Zbončák, nie potrafiąc pokonać bramkarza Sokoła... ŽK: 1 - 3; czerwona - 55. Černoch. Sędzia Mužík bardziej ponoć sprzyjał gospodarzom.(f) **Cz. Cieszyn - Pietwałd na M. 0:1 (0:0).** Slavoj (bez Cienciały i Pnioka) nawiązał z rywalem równorzędną grę, miał sporo szans strzelenia gola, lecz w decydujących momentach znów zabrakło skuteczności. Szwankowała również precyzja podań. Najbardziej obiecujące okazje nadarzyły się Kvapilowi, Kulichowi (poprzeczka), Kročkowi, Kosturze i młodemu zmiennikowi Zipserowi (przed końcem meczu w sytuacji sam na sam). Goście (nieco lepsi kondycyjnie) trafili w słupek, mieli też inne okazje, zaś gola na wagę 3 punktów zdobył dla nich w 68. min. Dvorský strzałem nie do obrony - od słupka do siatki. ŽK: 3 - 1; w. 100/Tabášek.(am) **Frydlant - Jabłonków 5:1 (2:1).** Spadkowicz z mistrzostw ŠŽF wykazał swą wyższość nad beniaminkiem tej klasy, rozstrzygając losy meczu zawsze na początku obu części spotkania: 7. - Petr Brzezina, 10. - Kubala (wolejem) 2:0. Później Spartak wyrównał grę: 30. - Čmiel z rzutu wolnego trafił w poprzeczkę, 36. - Brózda 2:1, 40. - znów poprzeczka jednego z graczy gości...; 47. - samobójcza bramka Chraściny (po strzale Hejdy) 3:1, 78. - Roman Kubačák (po jego rzucie wolnym z 25 m piłka odbiła się od nierówności boiska do siatki), 90. - Urbančík (po kornerze i nieporozumieniu w obronie gości) 5:1. ŽK: 1 - 3; w. 300; dobrze sędziował R. Duda z F-M.(J) **Polanka - Lichnów 1:3... LOK.:** 1. Lichnów 10 pkt., 2. Ticha (3), 3. Dobra (4) - po 9, 4. Frydlant (6) 7,... 10. Wędrynia (7) 4, 13. Cz. Cieszyn 2, 14. Jabłonków 1 pkt.

◆ **IB KLASA: Płosek - Niebory 2:3 (0:1).** Trzecia wygrana jedynej dotąd niepokonanej drużyny grupy „C" wyniosła ją na fotel przodownika. Bramki: 30. - Kopka (główką po rzucie wolnym) 0:1; 55. - Karpecki (z dobitki) 1:1, 58. - Byrtus (z 16 m) 2:1, 68. - Śliwka (z karnego za faul na T. Kubali) 2:2, 83. min. Janeczko (w samo okienko) 2:3. ŽK: 5 - 1; czerwona - 65. Adamiec (N) za dyskusje; w. 70/Franek.(k-o) **B. Dąbrowa - Datynie D. 6:0 (2:0).** Z wyjątkiem ostatniego kwadransa I połowy była to „gra do jednej bramki". Gole: 1. - Rad. Koláček (wolejem), 16. - Haas (bramkarz gości puścił lekki strzał z 18 m pod ciałem), 55. - Owczarzy (obrońca gości skierował jego dośrodkowanie do własnej bramki), 63. Uherek 4:0, 66. - Babisz (technicznym strzałem w okienko) i 81. min. - Motyčka (efektownym „szczupakiem") 6:0. ŽK: 1 - 0; w. 80; bardzo dobrze sędziował młody M. Stříž z Hawierzowa.(L) **Wojkowice - Oldrzychowice 2:1 (0:1).** Goście mieli w I połowie przewagę, ale znów wykazali dużą indolencję strzałową. Jedynego gola zdobył dla nich w 40. min. Robert Mam... (z dośrodkowania Czyża). W 48. min. Stod... (O) minął 2 obrońców i bramkarza, lecz nie trafił w światło bramki... W 52. Šnapka w zamieszaniu podbramkowym wyrównał, zaś w 7... min. Fara z 18-metrowego rzutu wolnego ponad murem zapewnił gospodarzom wszystkie punkty. ŽK: 2 - 2; s. Ostřanský.(T) **Śmiłowice - Żuków G. 2:1 (2:1).** Beniaminek zdetronizował lidera! Bramki: 17. - Kolek (główką) 0:1, 21. - R. Procházka 1:1 i 41. - znów R. Procházka (z rzutu karnego za faul Rozmaryna na Michałku) 2:1. Po przerwie więcej gry (i szans) mieli goście, lecz Szmek i Kolek nie spożytkowali nawet murowanych okazji. Sędziował Grabowski.(p) **Sedliszcze - Stonawa 1:1 (0:1).** Prowadzenie dla górników uzyskał Repiský (w zamieszaniu). Gospodarze wyrównali w 68. min. z rzutu karnego.(8) **Lutynia B - Wierzniowice 0:0.** Wyrównane derby. Największe szanse mieli: Wajda z Wierzniowic (w 14. min. w sytuacji sam na sam spudłował z 6 m), a ze strony gospodarzy - R. Čopík. ŽK: 3 - 2; w. 180/s. Malinovský.(k) **Zabłocie - HD Bogumin B 4:1 (2:0).** Kolejne derby przyniosło pierwszą - zasłużoną wygraną beniaminka, który był w ciągu całego meczu lepszym zespołem. Gole: 6. - Kovařík, 47. - Granica 2:0, 63. - Kačmarčík 2:1, 86. - Gřibek (z dobitki) i 8... min. - Domozych (Rosjanin po samodzielnej akcji płaskim strzałem z ostrego kąta). Widzów 50; bez kart sędziował Kolář.(g-h) **LOK.:** 1. Niebory (2) 10 pkt., 2. Dąbrowa (3), 3. Wojkowice (5) - po 9, 4. Żuków (1), 5. Stonawa (4) i 6. Śmiłowice (8) - po 7 pkt. itd. (Opr. ...)